

Leto II. • Št. 1 • Bled, 11. II. 1961

Združitev občin

Presenečenje in negotovanje, ki je spremljalo prve glasove o združevanju nekaterih manjših občin, med njimi tudi blejske, bohinske in radovljiške, se je spreverilo v trezno in premišljeno razpravljanje o ukrepu, ki naj se na osnovi tehtnih predlogov in pripomb državljanov izvede v najkrajšem času. Seveda v korist vseh treh prizadetih področij, skupnosti in posameznikov. Večina naših delovnih ljudi je doumela umešnost predloga, ki so ga dale naše družbeno-politične organizacije, nekaj pa je seveda tudi takih, ki so predlog sprejeli s pridržki ali pa so ga sploh odklonili. — V takem vzdušju so potekali nedavni zbori volivcev in pa seje ljudskih odborov, ki so se dokončno izrekle za združitev in sprejele ustrezne predloge za Ljudsko skupščino LRS, ki naj jih uzakoni.

Združitev občin v eno nikakor ne pomeni, da dosedanje teritorialne enote niso v zadnjem obdobju napravile ogromen skok na vseh področjih družbenega življenja in ustvarjanja. V danih pogojih so sprostile maksimum svojih ustvarjalnih sil. Vendar pa je zaradi gospodarske šibkosti bila tem področjem potrebna materialna pomoč močnejših in bogatejših. — Nobena tajnost ni, da so številni objekti, ki so bili zgrajeni v zadnjih letih in za katere smatrajo mnogi, da so plod njihove lastne prizadevnosti in sredstev, prejemali precejšnje vsote v obliki dotacij in kreditov. Nobena tajnost ni, da so te teritorialne enote bile v privilegiranim položaju v pogledu proračunskih instrumentov. Bile so deležne večje materialne skrbi kot ostale, katerih moč je pomagala odpravljati probleme materialnega značaja.

Občina je kot osnovna politično družbena enota sprejela v zadnjih letih številne pristojnosti od okraja in republike. To je zahtevalo organiziranje številnih služb in pa predvsem tesno sodelovanje kar najširšega kroga državljanov. To je zahtevalo tudi večja denarna sredstva. — Praksa je že do sedaj pokazala, da majhna teritorialna enota ni v celoti kos organizirati sama zase vse tiste službe in naloge, ki jih zahtevajo potrebe delovnih ljudi in katere je še do nedavnega opravljal okraj ali republika. Zato je na primer občina Bohinj in Bled imela nekatere službe organizirane skupno z drugimi občinami. To so narekovali skupni interesi in pa tudi pomanjkanje kadrov za opravljanje vseh nalog.

Razvoj celotnega našega družbenega sistema pa terjaja še nadaljnjo reorganizacijo in predvsem prenos preostalih služb in nalog, ki jih opravlja še okraj, na občine. Tako se že v osnovi spreminja način planiranja, ki bo imelo svojo osnovo v zveznem in občinskem družbenem planu. Na vidiku je reorganizacija bančništva. Vsaka občina bo imela svojo banko, ki bo na svojem področju zbirala odvišna sredstva in jih razdeljevala tistim, ki jih bodo potrebovali. Razumljivo, da majhna in gospodarsko šibka področja ne more imeti odvišnih sredstev za družbena in privatna posojila, onemogočena je samostojna in neodvisna finančna politika. Predviden je popoln prenos na področju šolstva, tako strokovnega kot splošnega, od okraja na občine. Ukinja se okrajni fond za kadre, reorganizira se dosedanja oblika cestne službe, pri čemer odpade levji delež dolžnosti na občine. Tudi področje zdravstva in pa socialnega zavarovanja bo imelo popolno osnovo na občinih. Skratka, okraj kot operativno uprav. drugostopni organ bo prenehal obstajati, oblikovala pa se

bo skupnost komun, ki naj opravlja dolžnost usmerjevalca in vsklajevalca tistih interesov, ki so skupni vsem občinam v okraju.

Če okraj potemtaka nima vloge operativnega in administrativnega organa, ki razpolaga s številnimi denarnimi skladi za izenačevanje razlik, ki med občinami obstajajo, potem ni nikogar, ki bi delil slabše razvitim občinam dotacije. Običajno pa lastnih sredstev ni niti toliko, da bi se zagotovila predpisana lastna udeležba pri najemanju raznih posojil. — Kako potem še naprej obstajati? Kakor si marsikdo na teh majhnih področjih lasti najrazličnejše pravice do zahtev za sredstva, tako ima še mnogo večjo pravico na primer železar za Jesenice ali finomehanik iz kranjske Iskre odreči okraju pravico, da jemlje sredstva, ki sta jih ustvarila ta dva in jih razdeljuje nekemu, ki ni potočil niti kaplje znoja pri njihovem ustvarjanju. In o takih pravicah so se že menili tako na Jesenicah kot v Kranju. In ko je enkrat že tako, potem se lahko lotijo in obstoječo teritorialno razdelitev še bolj razdrobijo, tako da bi iz ene bohinske nastali kar dve, kot so predlagali nekateri nadebudneži.

Združitev manjših občin kot je bohinska in blejska, je pravzaprav logično nadaljevanje utrjevanja našega družbenega sistema ob sproščanju prizadevnosti slehernega občana. Nekateri trdijo, da se s tem odmika oblast od ljudi in da ta centralizacija ni v skladu s splošno politiko decentraliziranja na različnih področjih. To mnenje izvira iz pojmovanja, da je oblast tem bolj ljudska, čim bolj je občinski aparat bližje ljudem. — Med temi pa se seveda najdejo številni, ki odločno trdijo: »Kar naj odide

aparati, glavno je da ostane nekdo, ki bo nadomestil stalno potovanje v Radovljico zaradi nabave raznih potrdil, nam pa naj da večjo možnost odločanja v krajevnem odboru in na zborih volivcev.« To pozitivno stališče je rezultat težnje naših delovnih ljudi, da razpravljajo in odločajo o svoji ureditvi in svojem delu, kar je do danes bilo šestokrat v celoti onemogočeno zaradi vedno močnejšega uveljavljanja aparata. Združitev občin odpira širše možnosti sodelovanja ljudi v svojih krajevnih odborih in drugih organih v občini. To omogoča, da bodo tudi številna drobna vprašanja, ki jih je do sedaj reševal aparat, reševali državljani sami, s čimer se bo v večji meri sproščala njihova aktivnost.

Nadaljnji razvoj področij, kot je Bohinj ali Bled, ni v nevarnosti, kot bi hoteli nekateri dokazati. Ta je odvisen od ljudi samih in od njihove ustvarjalnosti. Na koncu koncev pa bo pomenil vsak uspeh, storjen nekje v Gorjah, Srednji vasi ali Kamni gorici, uspeh za celo občino. Z njim se ne bo obogatilo samo ozko področje kraja, kjer je bil uspeh dosežen, pač pa celotna občina. — Tudi področje lesne industrije bo brez dvoma laže in hitreje napredovalo, ker bodo odpadle odkrite ali prikrte težnje poedinih občin, kje, kako in koliko izvele iz obstoječih možnosti na račun drugega področja.

Pred prebivalci vseh področij, ki se združujejo, zlasti pa pred proizvajalci, je sedaj naloga, od katere solidna izvršitev pomeni hitrejši napredek. Od njih je odvisno, ali bodo dosedanje uspehi, ki so bili doseženi, večji ali manjši, seveda v korist njih samih in skupnosti. —on

ALOJZ STRGAR

Dostojno smo proslavili desetletnico delavskega samoupravljanja

Med mnogimi delovnimi kolektivi širom naše domovine, ki so v preteklem letu proslavili desetletnico delavskega samoupravljanja, je bilo tudi naše podjetje. — Da, deset let je minulo od zgodovinskega dne, ko je tudi naš delovni kolektiv uresničil geslo: »Tovarne delavcem!« Zato menim, da ne bo odveč, če se v nekaj skromnih vrsticah spomnimo, kako smo proslavili ta jubilej.

Da bi kar najlepše proslavili obletnico tega dne, ki pomeni prelomnico v življenju našega kolektiva, je bila že na eni izmed sej upravnega odbora postavljena posebna komisija z nalogo, da določi kraj, čas in sploh organizira slavnostno praznovanje. In danes lahko rečemo, da je nalogo izpolnila v splošno zadovoljstvo.

Na predlog imenovane komisije je centralni delavski svet sprejel sklep, da se organizira proslava na obratu v Bohinjski Bistrici v okviru občinskega praznika občine Bohinj, in to v soboto, dne 17. decembra 1960.

Ze v zgodnjem jutru slavnostnega dne je bilo čuti na obratu izredno živahnost. Saj pa tudi ni bila šala v tako kratkem času urediti iz proizvodnega oddelka pravo pravcato gledališko dvorano. Za pridne roke je bilo dosti dela. Med vse zaposlene v podjetju je bila tega dne razdeljena tako težko pričakovana prva številka našega glasila »Triglavski les« z dokaj pestro vsebino.

Program sam je bil razdeljen na dva dela. V prvem delu naj bi bila interna proslava za člane kolektiva in upokojene delavce, zvečer pa slavnostna akademija s peštrimi kulturnimi programom za vse prebivalstvo Bohinja. — Popoldne so pričeli prihajati gostje. Za prevoz članov kolektiva iz drugih obratov je bilo dobro poskrbljeno.

Interni del proslave se je začel z »Internacionalo« v izvedbi mešanega pevskega zbora Svobode »Tomaž Godec« Bohinjska Bistrica. Sledil je govor tovariša Kržišnika. V kratkem, a jedrnatem govoru je orisal vso dolgo in težavno pot razvoja podjetja od ustanovitve do današnjega dne.

Predsednik ObLO Bohinj, tov. Logar je izročil delovna odlikovanja, ki ju je podelil maršal Tito dvema članoma našega kolektiva. Medalji dela sta prejela tovariš Alojz Stare, kovač, in tovarišica Karla Ravnik, delavka v predelovalnem oddelku. Tudi mi jima s tega mesta toplo čestitamo.

V nadaljevanju so bili po sklepu centralnega delavskega sveta vsi člani kolektiva, ki so zaposleni v podjetju več kot deset let, nagrajeni z denarnimi nagradami in lepimi diplomami. Seveda tudi na naše starejše delovne tovariše, ki že uživajo zasluženi pokoj, pri tem nismo pozabili.

Mnogo odobravanja je požel tudi pionirski tamburaški zbor pod vodstvom tovariša Miheliča in pa oktet Svobode »Tomaž Godec« Bohinjska Bistrica.

Večerni program se je začel ob nabito polni dvorani s govorom sekretarja podjetja tovariša Brateta. — V svojem govoru je orisal razvoj delavskega samoupravljanja od prvih negotovih korakov prvih delavskih svetov pa do danes, ko stopajo delavski svetovi krepko po poti vse večjih nalog in uspehov.

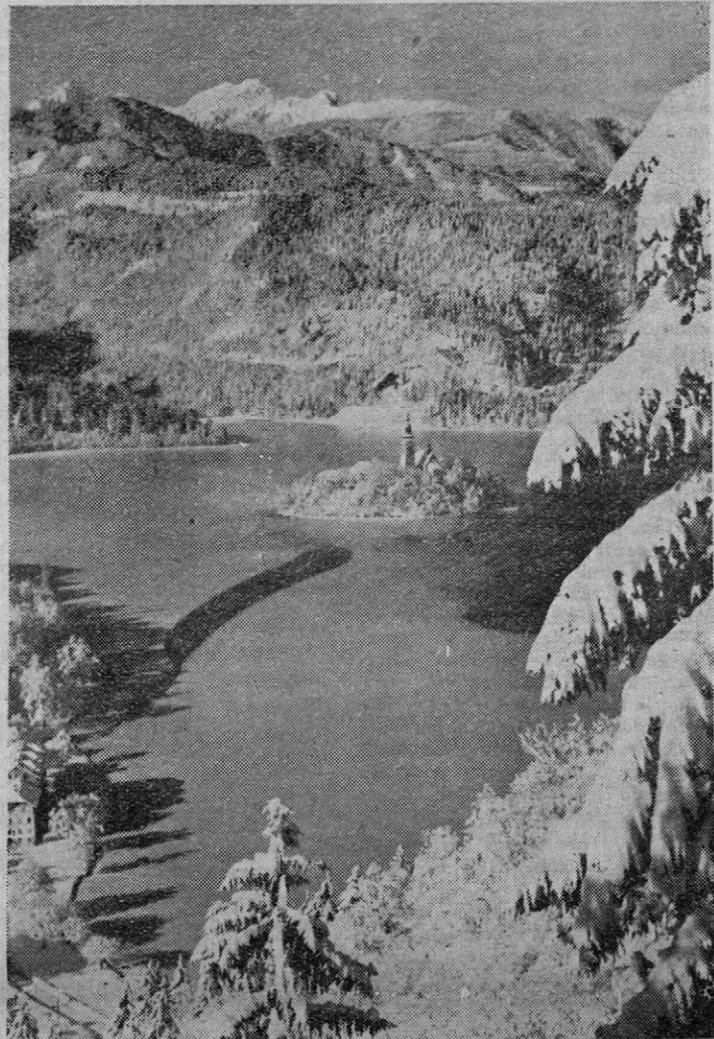
V nadaljevanju programa smo imeli priložnost poslušati umetniško podane pesmi, odlomke iz znanih oper in recitacije, ki so jih podali člani ljubljanske opere in drame. Sodelovali so:

Sonja Hočevarjeva — sopranistka, Marcel Ostaševski — baritonist, Tatjana Remškarjeva — primabalerina, Metod Jeras — solo plesalec, Sava Severjeva, Janez Rohaček in Jože Zupan pa so nam recitali.

Posebno je ugajal s svojo šegavostjo znani recitator Janez Rohaček in pa baletni par Jeras-Remškarjeva, ki je izvajal baletne točke iz znanih baletov. Za mnoge od nas je bil ta program še prav posebno doživetje, saj mnogi od nas nimajo priložnosti, da bi si kdaj ogledali predstavo v ljubljanski operi ali drami.

Po končanem programu pa je poskrbel za veselo razpoloženje kvintet Kampič in smo se ob dobro založeni okrepčevalnici in poskočnih zvokih tudi zavrteli.

Tako smo prav lepo proslavili naš jubilej in lahko rečemo le, da si takih prireditev še želimo!

Zimski motiv z Bleda

Bralci, sodelujte!

Ker je naš list šele začel izhajati in je krog sodelavcev zelo ozek, prosimo uredništvo predvsem vse zaposlene v našem podjetju, kakor tudi druge, da sodelujejo s svojimi prispevki, da bi bila pestrost našega lista še večja.

Pišite o svojem življenju pred in po vojni in med vojno, ter sedaj o

svojem delu. Pišite o dobrih in slabih vtisih z vseh področij svojega udejstvovanja.

Vse prispevke bomo objavili in tudi honorirali.

Obrnite se na člana uredniškega odbora iz vašega obrata, ki vam bo pomagal in svetoval.

Ing. A. VOVNIK

Naš razvoj

O rekonstrukciji smo že pisali v našem časopisu. Danes pa bomo spregovorili o elaboratu, ki obravnava perspektivni razvoj obratov LIP Bled, o perspektivnem programu OLO Kranj za desetletni razvoj lesne industrije in o nalogah, ki v perspektivi čakajo lesno industrijo na našem področju.

V prvi številki našega časopisa so bile podane osnovne koncepcije našega podjetja o lesnem gospodarstvu v tem koncu Gorenjske. Prikazana je bila surovinska baza in lokacija bodočih kombinatov. V tem času je Biro za lesno industrijo v sodelovanju s strokovnjaki iz podjetja izdelal elaborat o perspektivnem razvoju obratov LIP Bled. Ta elaborat je rodila potreba, da se za to področje izdelata regionalni plan, ki bi nakazal obseg ter smer za razvoj lesnega gospodarstva tega področja. Ti razlogi so bili naslednji:

1. razdrobljenost lesne industrije;
2. dotrajanost lesnih obratov;
3. nejasnost glede perspektivnega razvoja lesne industrije, predvsem predelovalne;
4. povišanje elata od 105.000 na 170.000 kub. metrov letno.

Elaborat razčiščuje gornja vprašanja na naslednjih osnovah:

— med gospodarstvom, ki upravlja gozdne fonde in lesno industrijo, ki uporablja les kot surovino, je treba iskati kar najtesneje sodelovanje v obliki kooperacije, ki bi omogočila lesni industriji zajetje vse hlodovine v področju in njeno optimalno izkoriščanje;

— da je surovina — les enotna in nedeljiva, brez ozira na to ali prihaja iz državnega ali nedržavnega gozda;

— da lesna industrija triglavskega področja kar najbolje izkoristi svojstveno kvaliteto smreke in se tako kar najustrešneje vključuje v gospodarstvo.

Elaborat obravnava vprašanje primarne in sekundarne predelave. Ne nakaže pa, kaj je potrebno rekonstruirati v prvi fazi: primarno ali sekundarno predelavo.

Elaborat za LIO »Tomaž Godec« je že potrjen od republiške revizijske komisije, za elaborat o razvoju LIO Rečica pa se še naknadno obdelujejo nekateri problemi, na katere je opozorila revizijska komisija.

V mesecu decembru je OLO Kranj obravnaval perspektivni razvoj lesne industrije. Perspektivni program OLO Kranj in elaborat v razvoju obratov LIP Bled sta popolnoma enotna v vseh bistvenih vprašanjih. Program, ki ga je postavil OLO je razpršil vse večje nejasnosti o razvoju lesne industrije. Te nejasnosti so bile do sedaj posebno velike v razvoju žagarske industrije. Program OLO Kranj energično razčiščuje te nejasnosti.

Po tem programu se ukinjajo naslednji žagarski obrati: žaga kmetijske zadrage Kranjska gora, žaga kmetijske zadrage Dovje-Mojstrana v Belci, žaga kmetijske zadrage Srednja Dobrava (ne obratuje), žaga kmetijske zadrage Bo-

hinjska Srednja vas, žaga Bled (pravno že ukinjena), žaga Železarne Jesenice, žaga Podporen (ne obratuje), žaga Begunje, žaga Lancovo in žaga Podnart obratuje do izvršene rekonstrukcije žage Rečica, žaga Embalaža Vintgar, žaga LIP Bled na Jesenicah ostane po rekonstrukciji žage na Rečici kot krajevna žaga za uslužnostno žaganje.

Po rekonstrukciji bi na tem področju obstajali dve bazenski žagi, in sicer Bohinjska Bistrica in Rečica.

Da bi se ta program mogel realizirati, je nujna združitev podjetij LIP, Jelka Radovljica in Embalaža Vintgar. To novo podjetje bo moralo skleniti s tovarno športnega orodja Elan v Begunjah tako kooperacijsko pogodbo, da bo Elanu zagotovljena nemotena oskrba s surovinami oziroma polizdelki.

V tem pogledu nam lahko služi za vzor sosednje kranjsko področje, kjer sta se LIP Tržič in Tovarna finega pohištva Tržič še združili v novo podjetje Združena lesna industrija Tržič (ZLIT).

Pred kratkim je bila izvršena tudi reorganizacija žagarske službe v privatnih gozdovih. Po-

stovna zveza bo ukinjena. S spajanjem kmetijskih zadrug so nastale ojačane kmetijske zadrage, ki naj bi imele posebne gozdarske obrate, ki bi vodili strokovna dela v privatnih gozdovih. Že danes se pojavlja tendenca pri kmetijskih zadrugah, da se ne bavijo le z gozdarsko službo, temveč tudi z žaganjem in lesno trgovino. Te težnje niso v skladu s programom, ki ga je postavil OLO Kranj, perspektivnemu razvoju lesne industrije pa vsekakor škodujejo. Te škodljive težnje bo mogoče zavreti samo na ta način, da bomo z gozdnimi obrati pri kmetijskih zadrugah sklenili tako kooperacijsko pogodbo, da zadrage ne bodo uvajale žagarske predelave kot stransko dejavnost in ki bo omogočala odtok sredstev, ustvarjenih z žaganjem, v gozdarstvo oziroma v kmetijstvo.

V sodelovanju s kmetijskimi zadrugami bo treba tudi rešiti problem uslužnostnega žaganja, ki še do danes ni zadovoljivo rešen.

Program OLO Kranj postavlja v prvo vrsto razvoj finalne predelave. V skladu s tem se je naše podjetje odločilo, da kljub temu, da so žagarske kapacitete zastarele, pristopi v prvi kazi, k izgrad-

nji kapacitet za finalno predelavo. Na obratu v Bohinjski Bistrici je že skoraj dograjen predelovalni objekt. Na bazenskem obratu Rečica pa se bomo že letos lotili izgradnje objekta, v katerega se bo vnela proizvodnja, ki se danes odvija v neprimernih prostorih na LIO Gorje.

Naloge, ki so pred nami, so velike. Naše podjetje se teh nalog v celoti zaveda. V ta namen smo organizirali razvojni oddelek, ki bo v prvi fazi pripravljal dokumentacijo, ki bo potrebna za rekonstrukcijo.

Upamo, da bo vse probleme o perspektivnem razvoju lažje reševati v okviru združenih občin Bohinj, Bled in Radovljica. Ti problemi vsekakor ne bodo majhni. Če pomislimo samo na to, da se v lesni industriji mora povečati obseg proizvodnje, predvsem pa naradni in osebni dohodek, vidimo, da bo to zelo težko, ker živimo na področju, kjer je pre malo delovne sile. Glede sredstev za rekonstrukcijo pa bo lesna industrija verjetno tudi v prihodnosti vezana v glavnem na lastna sredstva.

Teh problemov lesna industrija ne bo mogla rešiti, če bo ostala tako razdrobljena, kakor je danes. Samo združena podjetja LIP, Jelka in Vintgar bodo kos tem nalogam. Zato je tudi prvi korak v rekonstrukcijo povezava navedenih podjetij.

Rezultati

natečaja, razpisanega za izbiro imena časopisa našega podjetja

Uredniški odbor je za izbiro imena časopisa razpisal nagradni natečaj. Želja, da ustvari kar najtesnejše sodelovanje med uredniškim odborom in člani kolektiva, se je uresničila, saj smo prejeli kar 80 predlogov. Izbira imena ni bila lahka, ker je v njem bilo treba simbolično prikazati celotno dejavnost podjetja in prav zato se Uredniški odbor tudi ni mogel za nobeno predlagano ime odločiti. — Izmed vseh dospelih predlogov se jih je izbralo za ožjo izbiro pet, ki jih je uredniški odbor smatral za najboljše. To so bili predlogi:

1. »Triglavske lesar« — predlagatelj Anton Sedlar
2. »Lesninar« — predlagatelj Janez Peterman
3. »Naš les« — predlagatelj Andrej Trojar
4. »GLIP« — predlagatelj Jože Lavrič in Alojz Strgar
5. »LIP« — predlagatelj Janez Peterman

Kot je že omenjeno, uredniški odbor ni mogel iz navedenih predlogov izbrati imena, ki bi popolnoma ustrezalo naslovu časopisa našega podjetja. Od članov uredniškega odbora pa je bilo predlagano in osvojeno novo ime, in sicer »Triglavske lesar«. Vendar se ta predlog ni upošteval za nagradni natečaj in zato tudi prve nagrade v znesku 5000 din ne bomo podelili.

II. nagrado v znesku 3000 din prejme Anton Sedlar za predlog »Triglavske lesar«

III. nagrado za vnesku 1000 din prejme tovariš Janez Peterman za predlog »Lesninar«.

S tem sestavkom smo pojasnili rezultate natečaja. Vam, dragi sodelavci, ki ste pri tem natečaju sodelovali, se uredniški odbor zahvaljuje za predloge. V prihodnje naj se tako sodelovanje razširi še na ostale člane kolektiva in druge bralce, kajti le z vašimi prispevki bo uredniški odbor lahko dal časopisu tisto vsebino, ki jo mora imeti.

UREDNIK

druge oddelke tehnološko pripravo dela. Zavedali se moramo tega, da pomanjkanje tehnične dokumentacije že danes zelo ovira proizvodnjo pri izpolnjevanju nalog. Kaj bo pa šele takrat, ko bomo z rekonstrukcijo razširili naš proizvodni program!«

Ima kar prav, kaj menite?!

VERA SVETINA

Nekaj problemov iz našega dela, kakor jih gleda in ocenjuje predsednik našega DS

Poznamo ga najbrž vsi, ali ne?

To je predsednik našega delavskega sveta, sicer pa mojster v mehanični remontni delavnici na Lesno industrijskem obratu »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici. Za predsednika je bil izvoljen v jubilejnem letu 1960 — v 10. letu delavskega samoupravljanja. Prej pa je bil razen enkrat — vsakokrat izvoljen za člana delavskega sveta podjetja. To mi je povedal pred nekaj dnevi, ko ga je delovna dolžnost privedla na Bled.

Seveda, kaj hitro sem ga povprašala, kako se počuti kot predsednik in kaj ima za največje težave, kaj pa za posebno uspešno pri delovanju delavskega sveta?

Zaupal mi je:

»V prvi vrsti me moti nedostopnost posameznih članov delavskega sveta pri zastopanju raznih mnenj; zgodi se namreč, da v razpravah pred zasedanjem zagovarjajo povsem drugačno stališče, kakor pa nato na zasedanju, predvsem takrat, kadar je to njihovo stališče drugačno od tistega, ki ga zagovarja direktor ali drugi vodilni delavci. Poleg tega pa me zelo moti in sodim, da za uspešno delo delavskega sveta pomenijo ozke osebne težnje ali težnje ožjega delovnega področja veliko oviro pri obravnavanju problemov, ki zadevajo podjetje kot celoto. To se pri nas velikokrat pojavlja. — Člani delavskega sveta bi morali

obravnavati take probleme nepričakovano, kot člani kolektiva podjetja, ne pa kot zastopniki posamezne delovne enote oziroma obrata. No, pa še nekaj o uspehih

Naš predsednik DS

delovanja delavskega sveta: menim, da je potrebno posebej omeniti delovanje po komisijah, ki se je izkazalo kot posebno posrečeno. Tako odpade velikokrat dolgo in brezplodno obravnavanje prenekaterih problemov na sejah delavskega sveta. Komisije pripravijo predloge za sprejetje sklepov že temeljito proučene in zasedanja lahko prav ekspeditivno potekajo. In moram priznati, da so vse komisije zelo aktivne.

»Kaj pa meniš o delu obratnih delavskih svetov?«

»Obratni delavski sveti imajo še premalo pristojnosti. O tem smo sicer že veliko govorili, vendar sodim, da dokončne rešitve za res pomembno delovanje vendar še nismo našli. Zdi se mi, da bi bilo to doseženo, če bi dali obratnim delavskim svetom več pristojnosti pri odločanju o ustvarjenih lastnih sredstvih posameznega obrata.«

»Kako gledaš na ekonomskodružbeno vzgojo članov delavskega samoupravljanja?«

»Priznati moram, da smo v našem podjetju pravilno pristopili k obravnavanju tega vprašanja in da so rezultati obeh seminarjev že dobro opazni.«

»Kaj se ti zdi trenutno največji problem, ki ga je treba v podjetju rešiti?«

»Brez dvoma zadeva rekonstrukcijo in z njo v zvezi vprašanje surovin, ki je za nas življenjskega pomena. Dokler ne bom rešili tega vprašanja, tudi zadeva rekonstrukcijo, predvsem žag, ne bo imela pravega učinka. V tej zvezi sta delavski svet in upravni odbor podjetja že veliko razpravljala in sklenila, da se združimo s podjetjem »Jelka« iz Radovljice. Moje osebno mnenje o tej zadevi pa je, da ne smemo pristati na združitev za vsako ceno. Hočem reči, da moramo temeljito proučiti pogoje za združitev in obravnavati zadevo na enakopravni osnovi!«

»In tvoje osebno početje pri delu in med kolektivom obrata v Bohinjski Bistrici?«

»Lepo se razumemo in kar dobro se počutim. Toda opomniti moram na naslednje: pri delu moti mene in nas vse slaba priprava dela. Menim, da bi morali čimprej organizirati tako za mehanično delavnico kakor tudi za vse

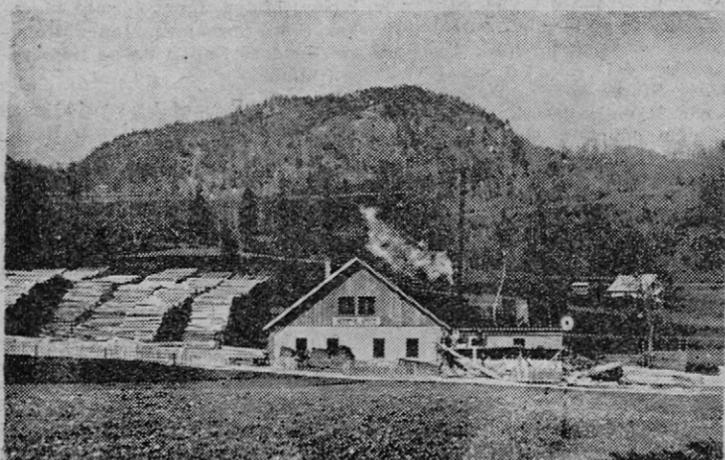
Cuznar Franc

Nagrajevanje pri nas

V zadnji številki našega časopisa je bil članek »Nekaj besed o nagrajevanju v našem podjetju« zaključen z besedami: »Naš cilj je uvedba nagrajevanja po ekonomskih enotah.« Ta cilj se počasi le uresničuje. Vzrok, da zadeva ne steče hitreje, je v tem, da je treba temeljitih priprav: postaviti je treba planske cene za vse materiale (in teh ni malo) ter sestaviti planske kalkulacije za vse naše izdelke in urediti še nešteto drugih stvari. S postavitvijo planskih cen naših izdelkov bo odpadlo poglavje premijskega pravilnika; »prihranek osnovnih surovin«, ker bo kolektiv prejel premije neposredno od znižanja planske lastne cene in sicer v odstotku, ki ga bo določil centralni delavski svet. To bo vsekakor vzpodbudnejše vplivalo na večanje prihrankov kakor sedanje premije. Razdelitev tega zneska znižanja planske lastne cene pa bo opravil delavski svet ekonomske enote. Smisel uvajanja ekonomskih enot je, da material-

no zainteresira člane ekonomske enote ne samo, da proizvedejo čimveč enot izdelka čim kvalitetnejše, temveč tudi s čim nižjimi stroški, kajti le od tega bodo imeli tudi materialne koristi. Na ta način bomo prišli do tega, da bomo v ekonomski enoti dosti razmišljali o tem, ali se splača določiti izdelke napraviti iz odpadkov z nekaj več urami, kot pa jih predvideva normativ, (seveda mora biti izdelek kvaliteten) ali pa z manjšo porabo izdelavnih ur iz dražje surovine. Taki in podobni primeri se bodo često pojavljali; zato ne bi bilo napak, če bi se člani kolektiva poglabili v probleme dobrega gospodarjenja in že sedaj po svojih članih obratnega ali centralnega delavskega sveta opozarjali na napake, ki se pojavljajo v proizvodnji in poslovanju. Kajti to sodelovanje vseh članov kolektiva pri upravljanju podjetja nam je porok uspešnega razvoja.

Kaj več o ekonomskih enotah pa bo objavljeno v naslednji številki.

Kupi hlodovine na LIO Górgjana leta 1921

Kdo je kriv?

Koordinacijski odbor sindikalnih podružnic podjetja je poleg priprav za občne zbornice sindikalnih podružnic delno obravnaval tudi probleme v proizvodnji, ki izhajajo iz neurejenih tržnih razmer oziroma cen hlodovine. Kritično je bilo analizirano, da so posamezni obrati podjetja zaradi nedobavljenih hlodovine v mesecu decembru 1960 stali, v mesecu januarju letos pa obratovali s polovično zmogljivostjo.

Zaslugek je skupini delavcev na teh obratih občutno padel. Delavec se zaradi tega počuti negotovega in se sprašuje: »Kdo naj reši ta problem, ker nam je znano, da se v elaboratih rekonstrukcije podjetja navajajo veliko večje količine nam pripadajoče hlodovine?« V elaboratu je navedeno, da bi zaradi pripadajoče hlodovine morali proizvajati v 3 izmenah, zadnja dva meseca pa dejansko obratujemo pravzaprav le v eni izmeni.

Te vzroke je treba analizirati in posredovati vsem zaposlenim v podjetju; s celotno problematiko pa naj bodo seznanjeni tudi naši politični teritorialni organi.

Koordinacijski odbor sindikalnih podružnic meni, naj bi v tej raz-

pravi sodelovali tudi naši sodelavci z Gozdnega gospodarstva Bled, ker smo prepričani, da bi direktni proizvajalci hitreje našli skupni jezik za rešitev tega tako važnega in perečega problema.

Postavlja se tudi vprašanje, kdo ima pravico zaračunavati višjo ceno hlodovine, kot pa je določeno v obstoječih predpisih? Ali naj

Anton Kržišnik

KOOPERACIJA

V zadnjih 2 letih se čisto sliši beseda kooperacija. O tem je že v dnevnih časopisih precej pisalo, to priporočajo gospodarskim organizacijam naši vodilni politični gospodarski predstavniki. Napak bi bilo, če te nove oblike gospodarskega povezovanja med podjetji ne bi tolmačili pravilno, t. j. kot potrebo razvitega gospodarstva, ampak kot neko novo gospodarsko modo, ki si jo je nekdo izmislil kot nekako novost. Menim, da je prav, če pričnemo razlagati o vzrokih in nujnostih, ki vodijo gospodarske organizacije v medse-

bo tako dviganje cen na eni strani, na drugi strani pa zmanjšanje plač, s tem pa tudi življenjskega standarda delavca v lesni industriji, v prid delavcu?! Morda obstaja tudi nesoglasje med posameznimi vodilnimi delavci našega podjetja in Gozdnega gospodarstva? Če to res obstoji, člani sindikata temu odločno nasprotujemo, zato se bomo skušali sami pomeniti s predstavniki delavskega samoupravljanja in z upravnim odborom sindikalnih podružnic. Mi smo za ta predlog in bomo svoje predloge, želje in tudi zahteve, posredovali v rešitev pristojnim organom.

-or-

njo potreb in možnosti. V dobi centralističnega vodenja gospodarstva t. j. administrativnega upravljanja podjetij, obveznih odkupov, živilskih in tekstilnih nalog in drugih ukrepov je bila takšna smer gospodarstva edina možnost, da bi zagotovili in z obveznostmi prepisali izpolnitev postavljenih planov. Pozneje se je družba vmešala v proizvodne odnose z novimi oblikami n. pr. kontrahiranje v kmetijski proizvodnji, z namenom, da bi vzbudila čim večji interes proizvajalcev za dvig proizvodnje, posebno nekaterih proizvodov, in dala takšnemu usmerjanju z različnimi stimulacijami in regresii interesno osnovo.

Z vse večjim gospodarskim napredkom države in povečanjem proizvodnega potenciala industrije pa stare oblike gospodarjenja in distribucije niso več potrebne — ena za drugo se preoblikujejo in prilagajajo novoustvarjenim pogojem. Organi oblasti le še v izjemnih primerih posegajo v razmerja distribucije dobrin z več ali manj načelnimi priporočili, kadar menijo, da je to nujno. Torej potuje blago prosto k enemu ali drugemu potrošniku, zakonitost tržišča o prosti trgovini se bolj in bolj uveljavlja. Družba v nadaljnjem razvoju gospodarstva le še prepisuje instrumente delitve dohodka med družbo in kolektivi, način ustvarjanja in povečevanja dohodka pa vse bolj prepušča sposobnosti gospodarskih organizacij samih. Naravno je, da ob takšnih pogojih raste notranja mobilizacija podjetij, ki iščejo pot k večji produktivnosti, storilnosti za povečanje dohodka. Pot, po kateri hodimo, vodi zanesljivo, z zavestno gotovostjo na višjo življenjsko raven delovnega človeka, ki ustvarja ob novi tehniki, spoznanjih in pogojih več in več proizvodov!

Čim bolj se sproščajo proizvodni in tržni mehanizmi, ki uravnavaajo gospodarstvo, tembolj so očitne pomanjkljivosti in šibka mesta v podjetjih, ki izvirajo bodisi iz tehnične zastarelosti opreme in strojev, zastarelosti tehnološkega postopka, strokovne sposobnosti zaposlenih, negotove dobave surovin in iz drugih vzrokov. Prav zato je nujno, da podjetje svoje stabilnosti čim bolj utrjuje s stalnim prizadevanjem in odstranjevanjem onih elementov, ki negativno delujejo na njihovo ekonomiko. Stojimo neposredno pred važnimi odločitvami, ki bodo za prihodnje obdobje izredno pomembni. Težimo k temu, da z rekonstrukcijami obratov dosežemo čim večjo teh-

nično sposobnost cenejše in boljše proizvajati, a istočasno usposobiti kadre za nove delovne naloge. Reševanje teh problemov je v veliki meri odvisno od nas samih; kljub temu pa moramo zaradi teže problematike iskati pomoč pri družbeni skupnosti. Nikakor ne smemo prezreti dejstva, da je proizvodnja med posameznimi proizvajalci tesno povezana in pogojena. Mnogo elementov dobrega gospodarjenja je odvisnih od sposobnosti kolektiva, proizvodnja surovin in pomožnega materiala pa je v rokah drugih proizvajalcev. S temi je potrebno urejevati medsebojne odnose ne samo za večjo ali manjšo količino surovin, temveč za stalnost dobav, t. j. za boljšo perspektivo.

Gozdarstvo in lesna industrija sta interesno med seboj življenjsko povezana; upoštevajmo, da sta to dve gospodarski organizaciji, vsaka s svojimi problemi in pogledi. Potrebno bo najti oblike gospodarskega povezovanja med gozdarstvom — proizvajalcem surovine in lesno industrijo, t. j. medsebojnega zanimanja glede proizvodnje in dohodka!

Gozdarstvo kot proizvajalec surovin je v nekoliko boljšem položaju, ker ima surovine v okviru letnih sečnih programov v svojih rokah, dočim je lesna industrija glede osnovne surovine odvisna od gozdarstva. Tak monopolni položaj je sicer lahko začasen in traja toliko časa, dokler so potrebe in povpraševanja večje od zmogljivosti in ponudbe. Lesna industrija ne more solidno razviti kapacitet predelave, če ni prepričana, pod kakšnimi pogoji, cenami in količinami se bo oskrbela s surovino. S stalnim napredkom napredka, razvoja in ekonomičnosti poslovanja je nujno imeti vsklajene kapacitete z možnostjo oskrbe surovine. Današnje stanje ne nudi jamstva lesni industriji, da bo oskrbljena s surovino v zadovoljivi meri, ker dobavitelj prosto presoja, komu in po kakšni ceni bo prodajal svoje izdelke. Da doseže lesna industrija tudi na področju oskrbe s hlodovino večjo stabilnost, bo potrebno tesno sodelovanje ali kooperacija z gozdarstvom državnega in zadružnega sektorja v področju, iz katerega se oskrbuje. Kooperacija mora nuditi vsem kooperantom določene prednosti, ker sicer ni za vse koristna. Kooperacijske vezi med zainteresiranimi podjetji bodo utrjevale ekonomski položaj kolektivov in vodile k optimalnim možnostim razvoja.

Ing. J. Blažević

Nekaj o tehniški šoli na Bledu

Tehniška šola za izobraževanje odraslih na Bledu pod pokroviteljstvom Tehniške šole iz Ljubljane je začela s poukom 14. dec. 1960.

Šola bo trajala 3 leta in ima rang popolne srednje tehniške šole. Na koncu šolanja dobijo učenci diplomu lesno industrijskega tehnika in si s tem pridobijo pravico do vpisa na višjo šolo.

Prvih 14 dni se je pouk vršil v hotelu Mežaklja; v prizemni dvorani Mežaklje pa je bilo premrzlo za štiriurno sedenje in so se učenci pritoževali. Uprava hotela Jelovica nam je nudila pomoč in nam dala na razpolago drugo dependanso hotela Blegaš. Sedaj smo — kar se tiče prostora — vsi zadovoljni.

Od začetka pouka do sedaj je nekoliko učencev izstopilo iz šole, med njimi tudi eden iz našega podjetja. Ker je to število majhno, je to normalen pojav v vsaki podobni šoli ob začetku šolskega leta.

Nekateri se bojijo prevelikih naporov zaradi zdravja, drugim spet povzročajo učenje preveč napora po delovnem času in tretji se ustrašijo izpitov.

Učenci so v glavnem zadovoljni s predmeti; edino fizika jim dela težave, ker je s snovjo pred matematiko in zato nekatere formule malo težje razumejo. To ni nič posebnega, ker dela fizika v vseh šolah učencem precej preglavic. (Pripomba predavatelja: »fizika cveke pritiska«). Z matematiko bo treba malo bolj pohiteti in povečati število predavanj.

Predavatelji so vsi zadovoljni z učenci; laže bi jim bilo predavati, če bi bilo skript v zadostni količini za vse učence.

Da se bo pokazalo, kako so učenci obvladovali dosedanje snov, bodo predvidoma ob koncu meseca februarja organizirani kolokviji iz vseh predmetov. S skriptami še ni vse urejeno, ker niso na razpolago za vse predmete v zadostni količini.

Skripta za slovenščino so enaka kakor za srednjo ekonomsko šolo in jih bomo še nabavili. Skripta za kemijo so objavljeni za mesec januar. Kar smo dobili skript za tehnologijo lesa, smo jih razdelili med učence; ampak teh skript je premalo in pride en zvezek na dva učenca ali celo na tri, kar zelo otežkoča učenje. Za fiziko smo nabavili knjige in tudi za matematiko so naprodaj učbeniki.

Urniki se bo spremenil tako, da bodo predavanja vsak drugi dan,

Foto: »Milan«, Ljubljana

kar bo vsekakor boljše za pripravljanje domačih nalog in za ponavljanje snovi. Po dveh mesecih se bodo dnevi predavanj zopet spremenili, tako da ne bodo prikrašani niti učenci Tehniške šole niti Ekonomske šole, ki imajo pouk v isti dvorani.

Skupno število učencev, ki obiskujejo Tehniško šolo, je 37, od tega 16 iz našega podjetja, 10 iz Elana, po 2 iz Jelke in Poslovne zveze iz Radovljice in 7 privatnih.

Štroke šolanja brez skript in vožnje za enega učenca bodo po približni kalkulaciji znašali 2000 do 2500 din mesečno, vendar je ta številka samo orientacijska. Učenci našega podjetja bodo mesečno

prispevali po 1000 din, ostale stroške bo krilo podjetje. Kdor na izpitu ni bil sprejet in vseeno obiskuje šolo, bo moral vse stroške plačati sam, če pa bo napravil sprejemni izpit, mu bo podjetje povrnilo razliko, ki jo bo plačal več kot ostali.

Priporočljivo je, da se vsi učenci resno primejo učenja sproti in ne mislijo »bom že«, ker čas hitro teče in snovi bo vedno več.

Biti zaposlen, skrbeti za družino in obiskovati še šolo ni lahko, vendar se s trdno voljo lahko rešuje tudi najtežje probleme.

Naše delo naj bo tudi varno

Kakor mnoga druga podjetja ima tudi naše Pravilnik o higijensko-varnostnih ukrepih.

S tem pravilnikom so zakonjenci predlogi organizacij v podjetju za varno delo zaposlenega. — Vsi dobro vemo, kako dragoceno je zdravje in kako lahko človek zaradi pomanjkljivih varnostnih ukrepov in svoji nepredvidnosti prav hitro izgubi življenje ali postane invalid.

Besede mojega nadaljevanja naj veljajo tokrat predvsem vodilnim osebam, času pozabe pa naj iztrgajo omenjeni pravilnik, ki nam pravi v drugem členu:

Skrb za varnost življenja in zdravja, ljudi pri delu na delovnih mestih je sestavni del celotnega proizvodnega procesa in močno vpliva na gospodarski uspeh podjetja.

Ta navedeni člen in ostali pa naj ne veljajo samo za vodilne osebe, vedno in povsod naj spremljajo vse zaposlene v našem podjetju. Naj nam ne bo zadoščeno s tem, kar že imamo; ne mislimo, da je to najbolje, izpopolnjujmo in prenašajmo v naš kolektiv še vse tisto, kar je zdravo in koristno za varstvo človeka in uspeh podjetja. Delavca ne moremo zavarovati pred nesrečo samo z zavarovanim strojem in ostalimi zaščitnimi sredstvi; nujno je treba pripraviti tudi okolje, v katerem bo delal, začetek tega pa je že

sprejem na delo. Prav posebno pozornost moramo posvetiti novosprejetemu delavcu, dosti pa tudi ne smemo popustiti pri premeščanju z enega na drugo delovno mesto. Delavci, ki so bili malomarno sprejeti, kar še ni ugotovljeno v našem podjetju, prav hitro pokažejo slab odnos do dela, njihova delovna storilnost ni v skladu s težnjami podjetja. Slabo sprejeti delavci se pogostokrat ponesrečijo pri delu. Gotovo pa je, da vsak delavec želi delati v urejenih delovnih pogojih in v takem obratu, kjer je delo dobro organizirano, kjer vlada red in tovariški odnos. Šlaba organizacija sprejema močno vpliva na človeka in mu povzroča neugoden občutek. Zato tudi dostikrat odhaja drugam.

Nikakor ne gledam črno na naše vodilne osebe, vendar pa priporočam, da kdor sprejema, mora biti nekaj časa na razpolago došlemu.

Upoštevati moramo, da je tak človek pripravljen sodelovati v podjetju in da za svoje dobro delo želi dobiti tudi priznanje. — Vsakega novosprejetega delavca moramo dobro spoznati z delovnim procesom v podjetju. — Vso skrb in svoje znanje pa mora pokazati mojster delavcu, ki ga dobi v svoj oddelek. Le z dobrim opisom delovnega procesa, katerega bo delavec opravljal, se v veliki meri izognemo nesrečam pri delu.

Iskra Stanko

Peterman Janez

40 let obrata Gorje

Po razpadu avstroogrške monarhije so se spremenile politične in gospodarske razmere njenih prejšnjih pokrajin. Kranjska je pripadala kot sestavni del Slovenije takrat ustanovljeni državi SHS oziroma kasnejši kraljevini Jugoslaviji. Konec prve svetovne vojne je narekoval potrebo po lesu in lesnih izdelkih. Na podlagi takih potreb se je pričela razvijati lesna industrija.

Leta 1919 so bili položeni temeljni kamni sedanjega Lesno industrijskega obrata Gorje. Investitor te gradnje tov. Jan Vinko iz Spodnjih Gorij živi še danes in nam je posredoval osnovne podatke in zgodovino razvoja obrata Gorje.

Pri gradnji so naleteli na težave. Ovirala jih je podtalna voda in delno mehkejši tereni. Gradnja se je uspešno nadaljevala in že konec leta 1920 je bil montiran prvi polnojarmenik, takoj v začetku leta 1921 pa drugi.

V zimskih mesecih leta 1921 so žagni listi prvič zarezali v hlode in dali nove izdelke — žagan les. Leta 1922 pa je takratni lastnik kupil še en polnojarmenik, izpopolnil obrat s strojem za izdelavo lajijskega poda in s strojem za mletje lubja. Poleg tega pa je dozdal tudi sedanjo strojnico, brusilnico in prvotne pisarniške prostore. Kupil je lokomobil, ki nam služi še danes za proizvodnjo kljub skoraj 40-letni starosti. Razvoj obrata v dobi kapitalističnega gospodarstva stare Jugoslavije ni imel nobenih perspektiv, pač pa je ostal

tak, kakršen se je dovršil l. 1922, vse do druge svetovne vojne.

Konjunktura tržišča in krize, ki so se porajale v svetovnem gospodarstvu, so uničile tedanjega lastnika. Zago so prevzemali razni lastniki kot Gospodarska banka v Ljubljani in nato sedanje lesno podjetje Gorjana Ljubljana; takrat je obrat tudi dobil ime Gorjana. Med vso dobo obstoja obrata so se vrstili le sezonski delavci. Delno so bili domačini, veliko pa je bilo tudi delavcev, ki so prišli iz Poljanske doline. Iz arhiva obrata je razvidno, da se je takrat delovna sila menjavala zelo hitro in da je bila doba zaposlitev kratkotrajna. Zaradi stalnega menjavanja lastnikov na obratu ni bilo nobene mehanizacije, ne na krlišču, žagalnici in ne na skladišču. Delovni pogoji so bili vsekakor dokaj težki, posebno pri zakladanju hlobovine, ker se je zakladala v ogromne kupe (kar dokazuje priložena slika), kakor tudi na skladišču žaganega lesa, kjer obstoja samo en tir za odvoz žaganega lesa.

Leta 1941 je bilo usodno tudi za žago Gorjana. Kljukasti križ, ki se val, da so se tudi Gorjane polastili novi gospodarji in da so pričeli žagati les, ki je zrastel na pobočjih Pokljuk, za vojne interese tretjega Reicha.

V tem letu je bila izvršena partizanska akcija. Zaga je bila zapisana svoji usodi. Pogorela je v slabih 3 urah.

Leta 1945 so pričali, da je nekoč stala tam žaga, le še prizidana

strojnica, kletni prostori in nekaj betoniranih stebrov.

Velike gospodarske zahteve razrušene države so narekoval potrebo po obnovi. Ze leta 1945 so z vsjo silo pričeli obnavljati žago in jo usposabljal za čimprejšnjo proizvodnjo.

Tov. Skumavec Anton, ki je vodil to delo kot vodja obrata, je skupaj s svojimi sodelavci in odgovornimi ljudmi iskal polnojarmenike, krožne žage in ostali material.

Mara Kovačič

Delovno okolje je važen činitelj za uspešno delo

Ob razširitvi prostorov upravne stavbe na Bledu

Smo delovni ljudje in več kot polovico življenja preživimo v službi — pisarni.

Ker se naše podjetje proizvodno in organizacijsko nenehno širi, potrebuje vzporedno s tem večje število uslužbencev, da bo celotno delo zadovoljivo potekalo.

Ze v anketi o »kadrovske politiki« smo na vprašanje, kaj nas ovira pri delu, v večini odgovorili — premajhni delovni prostori.

Nekega dne v lanskem poletju smo z veseljem sprejeli novico, da bomo upravno poslopje dvignili za eno nadstropje. Ves čas smo pozorno spremljali gradnjo in se v nameri spraševali, kdaj se bomo lahko preselili v nove prostore.

Čeprav gradbena dela še niso v celoti končana, smo se kmalu po novem letu preselili v nove prostore.

Sprva je nastopila nekakšna duševna negotovost zaradi novega okolja; obenem pa veselje, da bomo lahko začeli sproščeno delati.

V novem službenem prostoru se počutim kot prerojen človek. Ze misel, da imam svoj delovni prostor prijetno urejen, mi daje večjo voljo do dela.

Novi upravni prostori so res prijetni, svetli, sončni, in kar je glavno — v njih človek lahko mirno dela, ker nismo več tako na tesnem kot v prejšnjih prostorih.

Ko bo upravna zgradba dokončno prenovljena, bo to naš dom dela in harmonije človeških odnosov.

Aktivnosti in zavednosti vseh, ki so takrat prispevali svoj delež, se moramo zahvaliti, da je že v januarju 1946 spet štekla proizvodnja.

Zagarska proizvodnja se je splošno odvijala v enkratni in že jeseni 1947 v dvakratni izmeni. Tržne potrebe in uvedba planskega gospodarstva pa je zahtevala, da se povečajo količine žaganega lesa. Zaradi tega je obrat že v letu 1947 prešel na obratovanje 3 krat 8 ur. To obratovanje je trajalo vse do leta 1951. V teh letih je obrat naredil velik vzpon, saj je dnevno predelal od 65 do 70 kubičnih metrov žaganega lesa in s tem prispeval svoj delež izgradnji naše domovine.

Zaradi zmanjšanja poseka v letih 1951, 1952 so ponovno prešli na 2 krat 8-urno obratovanje, v l. 1953

na 8-urno obratovanje, v mesecu juniju 1954 pa je obrat kot žaga zaključil svoje delo. 14. junija 1954 so se skozi polnojarmenike zvrstili poslednji hlodi.

Družbeno - ekonomske potrebe so zahtevale preusmeritev proizvodnje iz žagarske v finalno predelavo. Ze v juniju 1954 so pričeli demontirati stroje; zapela so prva kladiva in zasadili so prve krampe za prezidavo žage v nov lesno industrijski obrat, kjer se bodo proizvajale sredice, panelke in lamelirana gladka vrata. (Priložena slika nam prikazuje rekonstruiran obrat.)

Razvoj in uspehi, ki jih je dosegel Lesno industrijski obrat Gorje po letu 1954 kot obrat finalnih izdelkov, bodo opisani v naslednji številki.

Lažje delo v novih prostorih Foto: Slavko Vengar, Radovljica

Nekaj aktualnih problemov o temi

Obračun po ekonomskih enotah

1. Izkoriščanje notranjih rezerv v podjetjih

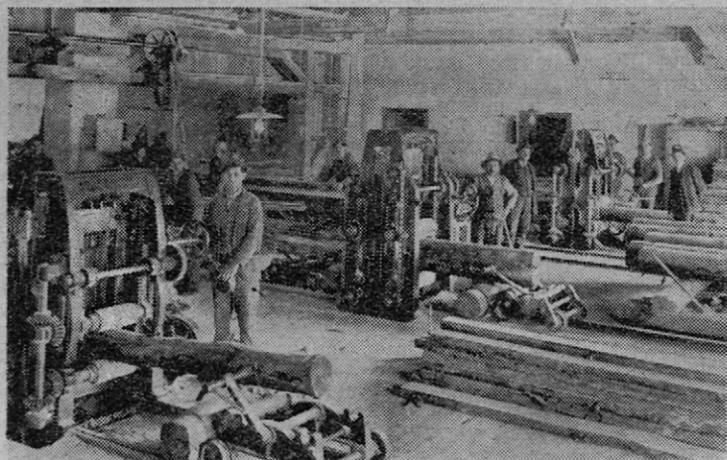
V našem gospodarstvu obstojajo podjetja z modernimi stroji in ostalimi napravami, a njihova produktivnost je precej manjša, kot bi morala biti. To torej pomeni, da v teh podjetjih obstojajo notra-

nje rezerve za povečanje produktivnosti brez novih investicijskih vlaganj. Izkoriščanje teh rezerv je v veliki meri odvisno od organizacije podjetja, ker je cilj dobre organizacije optimalno izkoriščanje kapacitet podjetja zaradi maksimalnega dviga produktivnosti dela.

Izkoriščanje notranjih rezerv v podjetjih je potrebno najprej pregledati z aspekta izkoriščanja delovnega časa v procesu proizvodnje. Notranje rezerve neizkoriščenega časa v našem gospodarstvu so sorazmerno velike. Če pogledamo delo delavca v proizvodnem procesu, lahko vidimo, da morajo delavci v večini naših podjetij poleg neposrednega dela na delovnih mestih tudi pripravljati svoje delo izven samega delovnega mesta; torej zaradi tega prekinjajo delo. V tem času priprave je delovno mesto prazno. To je eden izmed najvažnejših vzrokov nizke produktivnosti. Nizka produktivnost je torej posledica slabe organizacije dela v podjetju, a še posebno posledica nezadovoljive tehnične in ekonomske priprave dela. Niti delo na posameznih delovnih mestih ni najboljšje organizirano. Tako se dogaja, da delavec v delovnem času opravlja nekoristno delo, ki bi se lahko odpravilo z racionalizacijo. Da bi kar najbolje izkoristili delovno silo, stroje in material v procesu proizvodnje in ostalih organizacijskih enotah, je potrebno rešiti čim več problemov organizacijske narave. Za vse to je potrebno delavce bolj materialno stimulirati, tako da bi se čim bolj borili za povečanje produktivnosti. Tako materialno stimuliranje lahko omogoči le dober sistem nagrajevanja.

(Se nadaljuje)

-jt

LIO Gorjana leta 1925

ANALIZA KADROVSKE POLITIKE V NAŠEM PODJETJU

(Nadaljevanje)

Ta bi posvetila pozornost vsem takim, ki delajo na zdravju neprimernih delovnih mestih in pa nadalje tistim, ki so pri delu nervozni in zdravstveno šibki. — Vsaj enkrat, kar se že izvaja, naj bi se z zdravstvenim domom organiziral obvezen, sistematičen zdravstveni pregled. Da pa se zadeve z vztrajnostjo članov kolektiva, v kolikor so res podane možnosti, dajo rešiti, je primer na obratu LIP Gorje, kjer od 67 anketirancev 36 zahteva nove sanitarne prostore, kar predstavlja 53 odstotkov. Ta odstotek je tako visok oziroma problem tako pereč, da se je na občnem zboru sindikalne podružnice odločno postavila zahteva po graditvi sanitarij in je ta problem bil tudi rešen.

Problemi osebnih dohodkov, delovne zahteve in delovni pogoji
Samo 13 odstotkov anketirancev meni, da jim plače v celoti zadostajo za kritje osnovnih potreb. Večina anketirancev le delno lahko krije s plačo svoje potrebe.

Da bi ugotovili, kaj sodijo anketiranci o pravičnosti plač, smo jim

z ozirom na to postavili v anketi vprašanje: »Ali je vaša plača pravična v primerjavi s plačami drugih?« O pravičnosti plač je ocena naslednja:

Odgovori v %

Obrat	Da	Ne	Deloma	Brez
»Tomaž Godec Gorje	29	23	41	1
Rečica	49	29	28	—
Soteska	34	18	48	—
Jesenice	42	42	16	—
Direkcija	46	12	27	—
Skupaj	76,5	17	19	—
	37	25	37	1

Anketiranci bolj sodijo o pravičnosti plač kot v preteklih letih, ker je razen v obratu Soteska — povsod drugje odstotek negativnih odgovorov padel in porastel odstotek pozitivnih odgovorov. Zanimiva je ugotovitev, da ženske realneje in pravičneje sodijo o plači kot moški. Rangirani rezultati po obratih kažejo, da so največji problemi glede tega v TLM Soteski (kot je že omenjeno), nato na obratu »Tomaž Godec«, sledi Gorje,

Rečica, direkcija in končno LIO Jesenice. Pri formulaciji kadrovske politike v posameznem obratu je treba v bodoče paziti tudi na to, kar je predvsem dolžnost vodilnih delavcev, da bodo delavci dovolj informirani, zakaj imajo tako plačo. Pogosto ne gre za dejansko nepravilnost, ampak je vzrok to, da sodijo delavci negativno o pravičnosti plač zaradi nezadostne obveščenosti o načinu nagrajevanja.

Za konec naj navedemo še primerjavo za lesnoindustrijska podjetja, iz katere bo razvidno, kako v posameznem podjetju sodijo o pravičnosti plač. Navajamo samo negativne odstotke:

Plača ni pravična v primerjavi s plačami drugih: v LIP Bled 25 odstotkov, v MLIP Češnjica 28 odstotkov in v LIP Jelovica 51 odstotkov.

V LIP Bled bolj sodimo o pravičnosti plač kot v ostalih dveh podjetjih, dočim so v preteklem obdobju o pravičnosti plač slabše sodili v LIP Bled kot v MLIP Češnjica.

Ne samo sposobnost človeka, njegova emocionalna pripravljenost do dela, njegov interes, njegove socialne prilike in motivacije, ampak tudi okolje, v katerem

Pomen vzdrževanja strojev

Marsikdo si misli, da se pod besedama »vzdrževanje strojev« skriva samo mazanje stroja in mogoče še nekoliko čiščenja. Res je, da sta to prvi dolžnosti človeka, ki dela pri stroju. Imamo pa še mnogo važnih stvari, zaradi katerih se stroj tudi pokvari, čeprav ga še tako skrbno mažemo in čistimo.

Prvi pogoj za uspešno vzdrževanje strojev je ta, da čim manj menjamo ljudi za delo pri posa-

do. Vse škode seveda ne morejo poravnati, vendar bi jih ta ukrep opozoril na malomarnost in bi bil v pouk drugim.

Omenili smo že, da je eden prvih pogojev dobrega vzdrževanja stroja mazanje. Tudi mazati moramo pravilno. Prvi pogoj za dobro mazanje je, da je mazivo čisto. Mazivo naj se hrani v takšnih priročnih skladiščih, do katerih ne more priti žagovina in razni odpadki. Največkrat je mazanje z nečistim mazivom bolj škodljivo kot koristno. Pri vsakem stroju moramo vedeti, v kakšnih časovnih presledkih je treba mazati posamezne ležaje. Dobro bi bilo, da bi na vsak stroj pripeli strojno karto, na kateri naj bi bile označene vse poglobitve lastnosti in podatki stroja. Na karti naj bi vodili tudi seznam mazanja posameznih strojnih delov. Tipičen primer mazanja je »amerikajner«, pri katerem je potrebno drsne ležaje dnevno mazati, krogličnega pa ne. Dnevno mazanje krogličnega ležaja je v tem primeru škodljivo. S tem v zvezi bi bilo dobro, da bi se vodje oddelkov povezali z mehanično delavnicami in bi en sam mehanik mazal takšna mesta na posameznih strojih, ki jih je treba mazati v daljšem časovnem presledku. Tako bi odpadla bojazen, da bodo ti deli ostali nemazani.

Pri strojih, ki imajo jermenski pogon, je zelo paziti na vzdrževanje jermena. Jermen je zelo ob-

čutljiv in zato tudi hitreje premene, če ga pravočasno ne napnemo. Jermen se namreč pri obratovanju pretegne. Tudi jermene je potrebno mazati, toda s primernimi mazili. Največkrat se jermen maže s smolo, kar pa je zelo škodljivo. Jermen od nje razpoka in se zaradi tega lahko veliko hitreje raztrga.

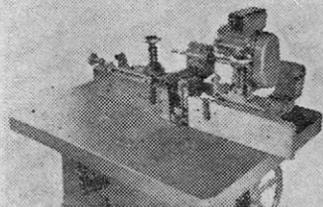
Velik problem povzroča tudi zaganjanje strojev. Treba je paziti, da elektromotor pravilno vklopimo, da ne teče samo v dveh fa-

zah. V tem položaju namreč elektromotor najhitreje pregori. Veliko škodo povzroča tudi naenkratni zagon vseh strojev v začetku delovnega časa. Dobro bi bilo, da bi stroje zaganjali postopoma, tako kot zahteva delovni postopek. Odpadla bi prehitra obremenitev transformatorja, ki ima lahko hude posledice. Odpadla bi tudi velika konica, ki sedaj nastaja in jo je treba plačevati in včasih velja mesečno tudi milijon dinarjev. Važno je tudi, da elektromotor, ki je pri stroju, očistimo vsaj vrhne nesnage.

Včasih nastanejo zelo čudna vprašanja oz. mnenja glede vzdrževanja strojev. Marsikdo si reče: »Zakaj bi čistil in negoval stroj, ko pa za to nisem plačan!« Ven-

dar se to bogato poplača pri izpolnjevanju norme, ker dobro vzdrževan stroj tudi brezhibno dela. Vsakdo se mora zavedati, da mu stroj prinaša vsakdanji zaslužek in čim dlje bo stroj vzdržal, tem dlje bo imel korist od njega. Resnično pa bi bilo treba pri postavljanju norm upoštevati tudi nekaj časa za vzdrževanje stroja. Potrebno bi bilo tudi, da bi na raznih tečajih posvetili pozornost vzdrževanju strojev, ker marsikdo o tem ni zadosti poučen.

V tem sestavku je nakazano samo nekaj napotkov oz. pomanjkljivosti pri vzdrževanju strojev. Dobro bi bilo, da bi v naslednjih številkah našega lista še podrobno obravnavali to za nas tako perečo vprašanje. Jan

Mizni rezkar

meznih strojih. V praksi se večkrat pokaže, da pogosto menjamo ljudi pri posameznih strojih, ko se ravno privadimo nanje. Takrat nastanejo hude okvare. Primer za to je polnojarmenik, pri katerem so največkrat iztekli ležaji ravno pri menjavi ljudi. Seveda so se vsi izgovarjali in nihče ni hotel biti kriv. Nastala je velika materialna škoda, ker je ta nezgoda povzročila zastoj proizvodnje. Dobro bi bilo, da bi krivci v takšnih primerih morali sami poravnati ško-

Jože Lavrič

Kaj je razpravljal UO »Počitniškega doma«

Pred kratkim se je sestel UO počitniškega doma. Na tem sestanku smo razpravljali o celotnem poslovanju počitniškega doma, o doseženih uspehih in neuspehih v pretekli sezoni.

Celotno poslovanje doma bo razvidno iz poročila, ki bo podano na prihodnji seji centralnega delavskega sveta. Namen tega članka je, da seznanimo člane našega kolektiva o nadaljnjih graditvi doma. Večletne izkušnje so pokazale, da šotori ne bi mogli zdržati v nedogled. Ni rečeno, da se v šotorih človek ne počuti dobro; mogoče je ob lepem vremenu lepše v šotoru kot v sobi. Toda vsakomur je znano, da se šotori zelo hitro obrabijo zaradi dežja, vetra itd. Poleg tega je zaradi neprivlačnosti, mogoče tudi zaradi malomarnosti ravno pri šotorih nastala materialna škoda.

Vemo tudi to, da še tako dober šotor ne more trajati dalj kot 4 do 5 let. Torej bi bilo odveč govoriti o nabavi novih šotorov, saj bi le za trenutno rešitev zapravljali finančna sredstva.

Dejstvo je tudi to, da je piranska občina sprejela odlok, ki prepoveduje postavljanje šotorov v tem okolišju. Iz podatkov je razvidno, da v času sezone število članov narašča. Prav na podlagi

tega je nujno potrebno preiti k nadaljnji realizaciji načrtov ter izgraditi še preostali del počitniškega doma. Člani upravnega odbora smo mnenja, da bi to gradnjo pričeli že v začetku meseca februarja. Do meseca maja naj bi v grobem dovršili vsa zunanja dela, ostalih osem sob bi pa mogoče dali v uporabo v tej sezoni. Člani upravnega odbora kot ostali člani našega kolektiva smo trdno pre-

pričani, da bo delavski svet o tej stvari tudi razpravljal, seveda z razumevanjem, ker so za dograditev počitniškega doma potrebna finančna sredstva.

Nadalje smo razpravljali tudi o obdelavi zemljišča. Lanskoletne izkušnje so pokazale razne pomanjkljivosti, o čemer pa je UO

UO Počitniškega doma razpravlja

Foto: Slavko Vengar, Radovljica

že razpravljali in sklepal. Zamenjali smo delavca z mlajšim, mogoče tudi bolj izkušenim človekom. Upajmo, da v prihodnje ne bo primanjkovalo raznih površin, če bo ugodno vreme. V času sezone naj bi redili 2 do 3 prašiče. Končno mora upravni odbor skrbeti le za to, da bo bivanje našega delovnega človeka res udobno, za kar je prvi pogoj tudi dobra prehrana.

Namen tega članka je, da vsaj deloma seznanimo člane našega kolektiva o delu počitniškega doma. Upravni odbor z razumevanjem pričakuje od vsakega posameznika izdatno pomoč tudi v obliki udarniškega dela. Največja želja nas vseh pa je, da bi gostje počitniškega doma znali koristiti te dobrine, seveda pa tudi paziti na težko pridobljen inventar v domu.

Naš počitniški dom

Foto: Galeb, Piran

Produktivnost dela

Merjenje produktivnosti dela se lahko vrši dnevno, tedensko, mesečno ali letno.

Na žagah vršimo mesečno merjenje produktivnosti dela. To merjenje ima za cilj, da ugotovimo faktorje, ki so vplivali na produktivnost dela v tem času pozitivno ali negativno; t. j. v kolikor ugotovimo, da smo za isti proizvod porabili več časa kakor prejšnji mesec, moramo ugotoviti, na kateri fazi dela je to bilo in kaj je temu vzrok. Na osnovi tega ukrepamo za odpravo teh vzrokov, ki so vplivali na povečanje časa izdelave in zmanjšanje produktivnosti dela. Na ta način stalno kontroliramo gibanje produktivnosti dela in odklanjamo negativne pojave v proizvodnji.

S produktivnostjo delo lahko primerjamo uspehe dela podobnih podjetij v državi, republiki, okraju in med obrati v istem podjetju.

Leta 1957 je Zvezni zavod za produktivnost dela s strokovnim sodelovanjem Združenja lesne industrije Jugoslavije izdelal metodo za enotno merjenje in zasledovanje produktivnosti dela za vso državo. V imenu Združenja lesne industrije Jugoslavije je dolžnost zbiranja in obdelave podatkov prevzel Zavod za produktivnost dela v Sarajevu.

Okrog 44 odstotkov žag v Jugoslaviji meri produktivnost dela in pošilja podatke Zavodu za produktivnost dela v Sarajevu, kjer sestavljajo mesečni pregled produktivnosti dela v žagah po republikah.

Naše podjetje tudi vodi evidenco o produktivnosti dela na žagah in redno pošilja te podatke v Sarajevu Zavodu za produktivnost dela.

Za obrat »Tomaž Godec« dobro vodi to evidenco tov. Bijol Francelj. Za LIO Rečica je do sedaj vodil tov. Stolcar in za obrat Jesenice, tov. Humerca Janko.

Primerjava naše produktivnosti dela s slovenskim in jugoslovanskim povprečjem za iglavce:

Tromesečje 1960. leta			
poraba časa po enoti/ur/m ³ razžagane hlodovine			
Obrat	I.	II.	III.
»Tomaž Godec	5,28	5,65	4,17
Obrat Rečica	4,75	5,17	5,60
Slovenija	6,51	6,84	5,77
Jugoslavija	8,73	8,42	8,02

Iz tega je razvidno, da naše podjetje spada po produktivnosti dela v primarni predelavi med najboljša v državi.

Podobno je z izkoriščanjem surovine na žagah; 66 do 72 odstotkov, kar je tudi med najboljšimi v državi.

Da vidimo, kako je s porabo časa na žagah, bomo analizirali čas po fazah dela za mesec april in avgust leta 1960:

Poraba časa po enoti na uro/m ³ razžagane hlodovine		
Obrat »Tomaž Godec«		
I. Krlišče	0,35	0,30
II. Žagalnica	2,47	2,02
III. Skladišče		
žaganega lesa	2,24	1,62
IV. Pisarne žage	0,46	0,28
	5,52	4,22

Poraba časa po enoti na uro/m³ razžagane hlodovine

Obrat Rečica		
I. Krlišče	0,94	0,79
II. Žagalnica	2,18	2,44
III. Skladišče		
žaganega lesa	1,89	2,22
IV. Pisarne žage	0,13	0,13
	5,14	5,58

Iz tabele je razvidno, da razmeroma mnogo časa odpade na skladišče žaganega lesa. Zaradi tega bo nujno treba misliti na mehanizacijo skladišča kot prvo fazo rekonstrukcije primarne predelave lesa.

Iz vsega tega je razvidno, da v glavnem merimo produktivnost dela samo na žagah. Do sedaj v finalni industriji lesa še ni uvedena enotna metoda merjenja produktivnosti dela, vendar bi bilo nujno in koristno uvesti to tudi v finalni proizvodnji. V finalni industriji sestoji proces iz več operacij kot v primarni predelavi in zato lahko tu nastanejo skoki v produktivnosti dela. Z dobro organizacijo dela moremo ravno tu poskusiti, da bi znižali čas izdelave in dvignili produktivnost dela.

Za povečanja produktivnosti dela bi morali uvesti merjenje produktivnosti dela po delovnem mestu, fazah dela, po obratih in za celo podjetje skupaj.

Ing. Blažević Jordan

Personalne vesti

V letu 1960 je bilo na novo sprejetih 118 delavcev, odšlo pa je iz podjetja 113 delavcev, od tega:

51 zaradi boljših delovnih pogojev, 9 zaradi starostne upokojitve, 7 zaradi invalidske upokojitve, 6 odšlo na odsluženje kadrovskega roka v JLA, 7 odšlo v šole, 7 zapustilo podjetje zaradi družinskih razmer, 4 so samovoljno zapustili delo, 20 odšlo po pretoku delovne pogodbe, 2 sta umrla.

V letošnjem januarju sta odšla iz podjetja 2 delavca, in to: Dolinar Franc in Zeleznik Jože z obrata Jesenice; prvi je bil gate-rist, drugi pa skladiščni delavec. Podjetje sta zapustila samovoljno, brez poprejšnje odpovedi.

Na novo pa je sklenilo delovno razmerje pri našem podjetju 7 delavcev:

Na obratu v Bohinjski Bistrici: Gregorič Franc, mehanik in Poklukar Janez, ki je iz vajeniškega prešel v delavski stalež, tudi mehanik;

Na obratu Gorje: Bernard Ivan, strojni mizar, Zajc Julka, kuharica, Dežman Tončka, čistilka;

Na obratu Rečica: Strigič Ljubica, skladiščna delavka;

Na obratu Jesenice: Sirovina Ivan, skladiščni delavec.

Dr. J. Hribar

Zdravje pozimi

Nekaj o gripi

Gripa ali influenza je nalezljiva bolezen, ki v zgodovini medicine ni poznana kot bolezen, ki se pojavlja šele zadnja desetletja, pač pa bolezen, ki se je pojavljala že v prejšnjem stoletju od časa do časa v velikih epidemijah po vsem svetu. Te epidemije pa v prejšnjem stoletju niso bile tako pogoste kakor zadnja desetletja, ko skoraj vsako leto v zimskem času izbruhne nova epidemija gripe večjega ali manjšega obsega. Prva večja epidemija v tem stoletju je izbruhnila ob koncu prve svetovne vojne v Španiji, zaradi česar je dobila tudi naziv »španska bolezen«. Od tod se je razširila v Francijo in preko vse Evrope prešla v Azijo in Ameriko in povzročila več smrtnih žrtev kot prva svetovna vojna. Beseda gripa je francoskega izvora, kar pomeni po naše nalezljivo bolezen, ki jo tudi mi imenujemo gripo ali influenco.

Povzročitelj te nalezljive bolezni je majhen bacil, ki ga imenujemo virus in ki ima več sojev in vrst. V času prehladnih obolenj, ki so najpogostejša v zimskem času, je ta virus zelo nalezljiv in včasih že po nekaj urah po sami okužbi povzroči prve znake bolezni. Sprejemljivost zanj je splošna, saj ta bolezen le malokaterikrat zapuša daljšo imuniteto (daljšo odpornost proti ponovnemu izbruhu te bolezni). Bolezen se prenaša od človeka na človeka s kapljicami ob času kašljanja, oziroma dihanja v človeka. Zaradi tega se širi ta bolezen z veliko hitrostjo, posebno še v kolektivih, kjer lahko že en bolnik povzroči obolenost velikega števila ostalih, do tedaj še zdravih oseb.

Bolezen sama povzroča po okužbi različne težave. Z ozirom na to delimo bolezen na gripo, ki povzroča težave v glavnem na dihalnih poteh oziroma pljučih, gripo trebušnih organov in gripo z lokaliziranimi težavami v glavi oziroma živčnem sistemu. Sama gripa, povzročena z virusom, običajno ne povzroča težjih obolenj, pač pa povzroča, da sluznice di-

hal in prebavil izgube svojo odpornost in so zaradi tega dovzetne za okužbo po drugih bakterijah in bacilih, ki običajno povzročajo komplikacije. Vsekakor pa pri sami bolezni glede težine odloča v veliki meri jakost organizma, starost, kakor tudi nekatera obolenja dihalnega oziroma srčnega sistema.

Bolezen se začne naglo. Temperatura raste z mrzlico zelo hitro od 39° do 40°. Bolnik se čuti močno bolnega, boli ga glava, udje, križ in prsi. Večkrat se bolezen pokaže tudi s krvavitvijo iz nosa. Skoraj vedno nastopi tudi suh kašelj in vnetje očesnih veznice; jezik pa je suh in sivkasto belo obložen.

Najpogostejša komplikacija gripe je pljučnica, ki pri starih, srčno bolnih v zelo visokem procentu povzroča tudi smrt. Vnetje srčne mišice in redkeje tudi vnetje ledvic. Na splošno pa sama bolezen zapuša močno oslabele organizma in nagnjenost oziroma dovzet-

nost za okužbo z drugimi nalezljivimi boleznimi.

Splošno je prognoza nekomplirane gripe dobra. Vsak oboleli naj se ob času izbruha te bolezni uleže v posteljo, naj jemlje zdravila proti vročini, različne sirupe za lajšanje kašlja in pije večje količine vročega čaja z veliko C vitamina. Tudi ko temperatura že popolnoma preneha, naj bolnik še nekaj dni poleži v postelji, saj je sicer možnost, da se bolezen povrne.

Ugotovitev same bolezni v času epidemije ni težka, težja pa je ob času, ko nastopajo posamezni primeri, saj so ti lahko v začetku tudi znak kakega drugega obolenja.

Do sedaj nekega uspešnega cepljenja proti gripi še ne poznamo, saj dosedanje cepjenje proti gripi zadržuje obolenost le nekaj tednov. Izolacija oziroma odstranitev obolelega za gripo iz kolektiva pa običajno ni uspešna, kajti v tem času, ko bolezen izbruhne, je oboleli že okužili ostale, s katerimi je bil v kontaktu.

Obrambno sposobnost organizma proti gripi pa varujemo tako, da se v hladnih zimskih mesecih varujemo prehladnih obolenj, to pa predvsem z zadostno in toplo obleko, primernim in toplim obuvanjem, higiensko ureditvijo delovnega mesta ter zdravo in zadostno prehrano.

Brate Janko

Problemi stanovanjske izgradnje, strokovno izobraževanje, združitev z »Jelko«

S seje Upravnega odbora podjetja

Ceravno sta bili izvedeni že 2 anketi o kadrovsko-socialni službi v podjetju, ni bila iz teh anket razvidna dejanska potreba po stanovanjih, ker je bilo postavljeno samo vprašanje »ali ste s stanovanjem zadovoljni ali ne.« Kritičnost se je pojavila predvsem na bohinjskem in blejskih obratih. Zato je upravni odbor o vprašanju ureditve stanovanjskih razmer še enkrat razpravljal, ker so le-te v veliki meri ključni faktor za slabo prehrano, neurejene domače in družinske razmere, bolezn, nervoz-

nost itd. Problem pomanjkanja stanovanj in neučinkovitosti gradnje živo zadeva interese delovnega človeka in lahko postane (in že nastaja) politični problem. Zato je upravni odbor sklenil, da izvede javno anketo, ki naj bi vsebovala podatke o potrebi po stanovanjih in sicer: število interesentov za samska, enosobna dvosobna, troali večsobna stanovanja, dalje dejansko stanje, število družinskih članov ter s kakšnimi sredstvi bi sodelovali prosilci pri gradnji stanovanja (s finančnimi ali z lastnim delom). Zelo važno je tudi vprašanje pripravljenosti posameznikov pri plačevanju najemnine, ker bomo na podlagi tega določili posamezne tipe blokov. Z izvedeno anketo bodo lahko organi delavskega samoupravljanja določili terminski program, kraj in vrsto tipov posameznih stanovanj.

Na tej seji smo razpravljali tudi o vprašanju strokovnega izobraževanja. Na iniciativo kadrovske komisije je bila ustanovljena tehniška srednja šola - oddelek za odrasle. Upravni odbor podjetja je zelo hitro prislusnil resoluciji o strokovnem izobraževanju, ki zahteva, da se mora težišče izobraževanja prenesti v gospodarske organizacije na podlagi planiranih perspektivnih potreb. Vzrok, da se je podjetje odločilo za ustanovitev te šole, je predvsem ta, da se nahajamo v obdobju rekonstrukcije, primanjkuje pa nam tehnični vodilni kader. Ta oblika izobraževanja praktikov, ki so zaposleni v

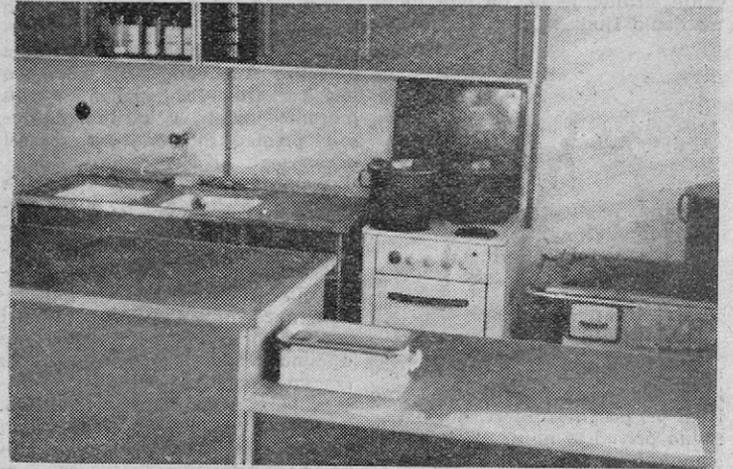
TOPLI OBROKI

tudi na obratu Gorje in Rečica

Pred tremi leti se je prvič porodila misel, da bi vsaj v zimskih mesecih delil delavcem tople malice. Težave, s katerimi je bil ta predlog povezan, nam je uspelo rešiti šele pred kratkim. Kljub vsestranskemu razumevanju in dobri volji vodstvo obrata ni moglo prej pripraviti ustrežajočih prostorov in opreme. Sedanji prostori,

ki so na razpolago, po svoji velikosti ne odgovarjajo, vendar je z ozirom na možnosti problem tople prehrane rešen.

Na sestanku članov kolektiva so izvolili odbor, ki vodi celotno poslovanje, razpravlja o vseh problemih in daje predloge za izboljšanje prehrane. 16. januarja je bila odprta kuhinja in že ta dan so

Tu pripravljajo tople obroke

delili toplo malico delavcem obrata Gorje. Rezultati prvih dni so zelo zadovoljivi, saj se hrani s toplimi obroki 73 delavcev od skupnega števila 89 redno zaposlenih, brez vajencev in honorarnih delavcev.

Prvi teden obratovanja kuhinje je bil še problematičen tako glede same organizacije poslovanja kakor tudi glede nabave hrane za vse ljudi.

Dne 23. januarja pa se je delovanje kuhinje povečalo tudi za obrat Rečica, kjer se je prijavilo za prejetje obrokov 45 delavcev. V medsebojnih dogovorih z obratom Rečica in Gorje je bilo sklenjeno, naj kuhinja posluje za oba obrata in naj se način dostave na obrat Rečica prilagodi času odmoru.

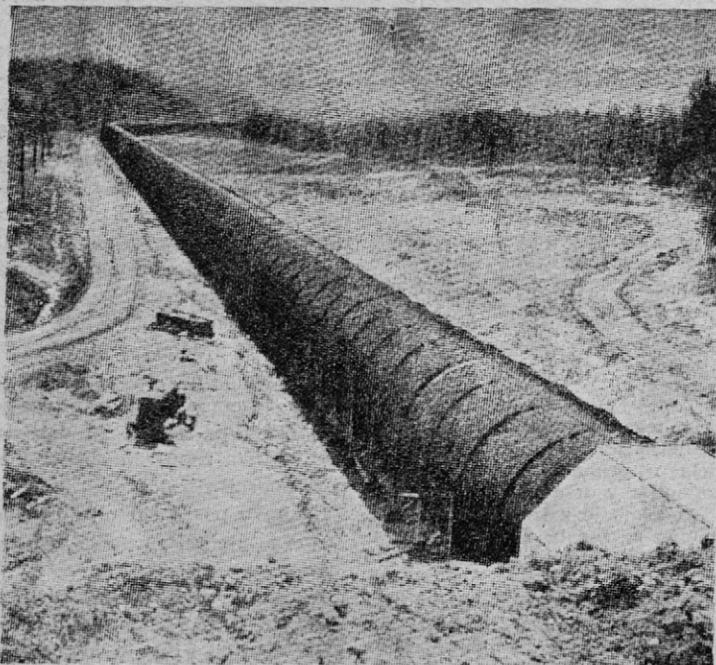
Na podlagi sklepa UO kuhinje, katerega sestavlja 5 članov iz obrata Gorje in 2 članov iz obrata Rečica, je bila določena cena toplemu obroku 50 din. Odbor je prepričan, da bo s to ceno kril stroške, ker se je za preskrbo živil povezal z grosističnim podjetjem Živila Kranj, skladišče Bled in Mesarijo na Bledu ter pekarijo Vovk v Spodnjih Gorjah. Za kolonialno blago, ki ga grosisti nimajo na zalogi, pa bo skrbelo Trgovsko podjetje Koloniale Bled.

Pri vseh dobaviteljih je odbor dobil pomoč. Dobavitelji bodo dostavljali blago sami in sicer po grosističnih cenah.

Jasno je, da so še težave, vendar pa smo prepričani, da je pretežno število zaposlenih zadovoljnih s hrano. Istočasno pa predvidujemo, da se bo število bolovanj zmanjšalo.

Zaželjeno bi bilo, da bi organi delavskega samoupravljanja razpravljali o topli prehrani delavcev in za boljše poslovanje letno nakazali primerno vsoto kot dotacijo podjetja za preskrbo delavcev. P. J.

NAJVEČJI LESENI CEVOVOD NA SVETU

je severno od mesta Quebec v Kanadi. Oskrbuje centralo papirne tovarne z vodo za proizvodnjo 70 tisoč kW električne energije. Centrala je v obratu tri leta in jo upravljajo iz daljave. Cevovod je dolg 2500 m; začetnih 1700 m je iz duple. Duge, impregnirane pod pritiskom, so 12 cm debele, premer cevi je 5,48 m. Cevi so spete z je-

klenimi obroči, katerih medsebojni razmak se zmanjšuje proti centrali. Oporniki so iz jekla, vgrajeni v beton.

Gradnja tega cevovoda kaže, da je les enakovreden tudi najsoodnejšim surovinam, če je pravilno in na pravem mestu uporabljen.

-jt

Pred občnimi zbori sindikalnih podružnic

Pred nami so občni zbori sindikalnih podružnic. Za te občne zbornice so potrebne tudi organizacijske priprave, predhodno pa je treba analizirati obstoječe organizacijske oblike in zagotoviti resnično decentralizacijo, ki naj se začne izvajati ravno v sindikalni organizaciji. Za uspešno delo sindikalne organizacije je pred občnim zborom potrebno pripraviti pravilno kadrovsko izbiro, z namenom, da se zagotovi, da v te organe pridejo ljudje, ki bodo s svojo sposobnostjo in prizadevnostjo uspešno reševali probleme v prid zaposlenih.

Pri tehničnih pripravah je potrebno pripraviti analizo poslovanja podjetja, analizo gibanja osebnih dohodkov, pregled proizvodnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti, analizo porabe sredstev iz skladov, analizo izostankov zaradi bolezni, poškodbe ter analizo potreb družbenega standarda. Predvsem je treba zagotoviti, da bodo poročila dostavljena članstvu vsaj 3 dni pred občnim zborom.

Pri političnih pripravah je potrebno popularizirati nujnost sodelovanja celotnega članstva v obravnavah vseh aktualnih problemov v podjetju.

Na podlagi razprav na občnih zboreh je potrebno programirati bodoče delo in zahteve posredovati organom delavskega samoupravljanja. Če bo program temeljit in tudi realiziran, bodo sindikalne podružnice lahko prišle do veljave, kar do danes ni bilo na vseh naših obratih. Zakaj, bodo odgovorili člani sindikata v naslednjem obdobju njihovega dela.

Koordinacijski odbor bo moral tudi vestneje in vsebinsko boljše zajeti probleme delavstva v podjetju in uveljaviti svoja stališča pri centralnem delavskem svetu.

-or-

Smučarsko tekmovanje V ČRNI NA KOROŠKEM

II. republiško prvenstvo gozdarjev lovcev in lesnoindustrijev je bilo letos v Črni na Koroškem v dneh od 27. in 28. januarja 1961. Tega tekmovanja se je udeležila tudi ekipa našega podjetja iz obrata »Tomaž Godec« v Bohinju. Tekmovanje je letos organizirala

ljen. Po ogromnih belih kupih odpadnega materiala in po popolnoma golih in belih dolomitnih stehah spoznamo, da smo v rudarskem in topilniškem središču Žerjav. Strupeni plini uničijo tu najmanjšo zeleno bilko in se nam zdi kot da smo v ogromnem kamnoloku državno prvenstvo. Strmi bregovi jim omogočajo izpeljavo najrazličnejših prog za alpske discipline. Le tekači v Črni ne najdejo najbolj idealnih prog.

Mogoče je bilo vreme nam Bohinjcem še najbolj naklonjeno, saj smo se nemalo načudili, ko smo v Črni našli komaj za ped snega; toda vreme je vreme in kaj hočeš.

Našo ekipo, ki je bila med najštevilnejšimi, so namestili deloma po privatnih sobah, deloma na ležiščih v enem izmed razredov osnovne šole. Hranili pa smo se v bližnji gostilni.

Cetrtek, to je dan, ko smo prispeli, smo izkoristili v glavnem za počitek od dolge poti.

V petek ob deveti uri dopoldne je bila svečana otvoritev z malo parado, pozdravnimi govori in dviganjem zastav ob sodelovanju mežiške godbe na pihala. Po otvoritvi je bilo žrebanje startnih števil za vse discipline.

Popoldne ob 14.30 uri pa se je začelo tekmovanje. Prvi smo šli na start vozači alpske discipline - veleslalom. Proga je bila večji del položna, tako da je bilo veliko odvisno od tega, kdo bo bolje mazel. Pri žrebanju startnih števil je naša petčlanska ekipa imela več ali manj smolo. Toda saj tudi nismo pričakovali velikega uspeha v konkurenci, kakršna je bila. Bili pa smo skoraj presenečeni, ko smo na koncu pristali na tretjem mestu za ekipo lovcev (Stefe, Mulej) in DIT Kranj. Startalo je 55 tekmovalcev.

Zenske, ki so tekmoval v veleslalomu na nekoliko lažji progi, so startale že precej pozno popoldne. Naši dve predstavnici sta se dobro odrezali. Prvo mesto med posameznicami in ekipno nas je pošteno presenetilo, saj so bile domačinke velike favoritinke.

Prvi dan tekmovanja je bil s tem končan. Zvečer smo si ogledali tudi veseli večer, kjer se nam domačini zapeli in zaigrali nekaj popevk in domačih viž.

Drugi dan, to je v soboto, so šli v boj tekači. Med sedemindvajsetimi tekači, kolikor jih je startalo, je za našo petčlansko ekipo vodja ekipe, tov. Robič izvelkel kot dobre startne številke. Tekmovanje se je začelo ob 10. uri. Spet se je pokazala dobra organizacija domačinov. Vse je šlo v najlepšem redu. V tej disciplini smo branili lansko osvojeni pokal in smo veljali več ali manj za favorite. Osvojitev prvih treh mest in plasmastih do desetega, je to potrdil. Seveda smo obdržali tudi pokal ekipnega zmagovalca.

Istočasno so startale tudi ženske. Od sedmih tekmovalk, kolikor jih je startalo v tej disciplini, pa so naše tri predstavnice še najbolj premočno osvojile prvo mesto ekipno in prvi dve mesti med posameznicami.

Tekmovanja in vsi naporji so bili zdaj za nami. Ob 15. uri popoldne je bila slavnostna razglasitev rezultatov, podelitev častnih nagrad in zaključek tekmovanja.

Po majhni zdravici so bili razdeljeni pokali in plakete. Toda pri nas je kmalu nastal problem, kam s tolikimi nagradami. Saj je bilanca treh pokalov za prva mesta ekipno, treh pokalov za prva mesta posameznikov in devet plaket od drugega do petega mesta, več kot si je mogel kdo misliti. Za prevoz vsega tega smo si pa morali nabaviti poseben zaboj, ker so bile naše torbe precej premajhne. Z dobrim plasmajem smo si Bohinjci pridobili veliko zaupanja in je bilo enoglasno sklenjeno, da bo III. republiško prvenstvo prihodnje leto v Bohinju.

Popoldne ob petih smo odpotovali s posebnim avtobusom direktno do Ljubljane. Vožnja se je s tem precej skrajšala in tako smo utrujeni, a veseli prispeli v nedeljo zjutraj domov.

Tudi sankarski šport je razvit

Naši delavci - športniki

Letos je našim športnikom belih poljan zima zelo naklonjena. V preteklih tednih so bila na pobožjih okrog našega obrata razna tekmovanja, tako v sankanju, kot tudi v tekih in alpskih disciplinah. V vseh teh disciplinah pa so se delavci in delavke obrata »Tomaž Godec« zelo dobro uveljavili. Težko je postaviti neko disciplino na prvo mesto. Vsekakor pa je najbolj množično zastopano sankanje. V vrsti sankarjev so med najboljšimi Pintar, Sorli, Mencinger, Pivk, pri ženskah pa Rozmanova in Talarjeva. Sankači že od ustanovitve kluba stremijo za tem, da bi si izgradili novo progo, katera bi odgovarjala mednarodnim predpisom. Nekdanja proga, poznana tudi izven naših meja, »Belvedere«, je zapuščenca, za preureditev pa bi bila potrebna precejšna materialna sredstva, kar pa bi klub težko mogel financirati. Lotili so se zelo zahtevne naloge, toda s tako vztrajnostjo in elanom, kakršnega imajo sedaj, bodo vsekakor uspeli.

V mesecu januarju so se vršila že tri tekmovanja v sankanju. In res, ves trud na treningih je bil lepo poplačan. Na mednarodnih tekmah za pokal »Bohinja« so se prav naši delavci in delavke lepo uveljavili, uspešno so zastopali obrat, kot tudi matičen klub. V močni konkurenci so dosegli naslednja mesta:

Pintar 4. mesto, Pivk 6. mesto, Mencinger 8. mesto, Sorli 11. mesto. Med ženskami pa je bila Rozmanova druga, Talarjeva pa četrta.

Poleg sankarjev pa so lepo in uspešno zapeljali po smučinah tudi smučarji tekači in alpski vozači. Med nami imamo mladega reprezentanta Mencinger Antona. Letos se je dobro uveljavil na letošnjih tekmah. Njegovi uspehi so ga privedli med najboljšo mladino v državi. Njemu pa se je pridružil tudi Gregorič, ki se je pred kratkim vrnil iz JLA. Od teh dveh članov našega kolektiva lahko pričakujemo še mnogo več.

Med alpskimi vozači pa so vsekakor pred ostalimi Arh Jože in

brata Trojar, kar so dokazali na gorenjskem prvenstvu pred nedavnim. Kot tudi v večjem merilu, tako tudi med nami ni zastopanih žensk, saj je le Rozman Anica naša predstavnica v tekih in alpskih disciplinah. Vsekakor bi bilo potrebno zainteresirati žensko mladino. Da bi stooila po zartani fantovski poti. Dovolj imamo zaposlene mladine, zato je skrajni čas da pritegnemo k tako lepemu športu tudi dekleta.

Kako pa so se naši predstavniki uveljavili na nedavnem slovenskem prvenstvu lesnoindustrijev v Črni na Koroškem, pa berite na drugem mestu. -ič

Naši pionirji pišejo

Zima

Zima huda je prišla in natresla nam snega. Vse okrog se kar leskeče, nam pa srček igra od sreče.

Tam na klancu je lepo, tam vsak dan je res živo, sankati se je lepo, če ti je toplo.

Če pa mraz pod suktnjo leze, da te kar v ušesa reže, stisni hitro se za peč, saj tudi peč je dobra reč.

Sneženi mož

Mož sneženi tam stoji in palico v rokah drži iz korenja ima nos, a v noge je pa bos.

Ko bo sonce posijalo, njemu toplo bo postalo, začel bo jokati hudo - od njega ostala je luža bo.

Repe Milena
učenka 5. razreda
Gorje

Tekmovalci pred odhodom

Foto: Janko Rozman, Bohinj

sekcija Društva inženirjev in tehnikov lesne in gozdarske stroke Slovenj Gradec.

Naša ekipa petnajstih članov je bila sestavljena že skoraj mesec dni prej, tako da bi bile priprave za tekmovanje čim uspešnejše. Za intenzivne priprave tik preden smo odpotovali, smo izrabili še petdnevni skupni trening celotne ekipe. - Veliko pozornosti smo posvetili ženski ekipi. Problem je bil tudi z opremo, posebno tekaško, vendar smo tudi to rešili skupno z obratovodstvom.

Tako smo torej v sredo, 25. januarja popoldne odšli s precejšnjim optimizmom na dolgo pot. Vožnja se je vlekla in smo jo razen predsedanja v Ljubljani in Mariboru več ali manj skoraj vsi pozikovali prespati. Ob sedmih zjutraj smo prispeli v Prevalje, kjer smo se za zadnjo etapo naše vožnje presedli na avtobus, ki nas je po pičlih dveh urah privlekel v Crno.

Vožnja ponoči vsekakor ni zanimiva in zato se je za nas začel najzanimivejši del vožnje šele od Dravograda naprej. Tu se je že toliko zdanilo, da smo lahko opazovali okolico. Skoro vsi smo se prvič peljali v ta del naše ožje domovine.

V Dravogradu, kjer se reka Meža izliva v Dravo, se začne Mežiška dolina. Počasi prehajamo v svet svojevrsnih oblik. Srednji del doline od Raven preko Prevalj do Mežice je položen in pretežno industrijski, saj nam o tem priča velika železarna v Ravnah in znani mežiški rudniki svinca. Od tu se dolina obrne malo proti jugu, se naglo zoži in ponekod tvori pravi kanjon, ki nas spominja na našo Sotesko. Ta del je bil do dobe modernega rudarstva nenase-

mu. Pot po kanjonu se nadaljuje mimo razvalin nekdanjih Thurnovih fužin, skozi rudarsko naselje in že smo v Črni.

Crna na Koroškem (575 m) je trg z okoli tisoč osem sto prebivalci in leži v ozki dolini ob sotočju Meže in Javorskega potoka. Hiše so na gosto posejane ob cesti, takoj za njimi pa se bregovi strmo dvigajo v prelep venec gora, ki obdaja vso dolino, s Peco, Raduho in Smrekovcem na čelu.

Crna je danes gospodarsko središče zgornje Mežiške doline. Glavni gospodarski panogi sta rudarstvo in gozdarstvo. Za kmetijstvo pa ni primernih tal, več je senožeti in pašnikov. Velik vpliv pa ima tu industrija, saj nam najrazličnejše nove stavbe, ki jih vidimo vsepovsod pričajo o naglem in vsestranskem razvoju tega dela Koroške.

Se preden se je avtobus ustavil, smo ugotovili, da domačini niso začetniki v organizaciji podobnih prireditev. Povsod so viseli transparenti z dobrodošlicami, z vseh hiš so visele zastave. - Povsod napiši, da sploh ni bilo treba spraševati, kje je prehrana, kje prenočišča in kje so tekmovalne proge.

Letošnje prvenstvo je bilo v okviru koroškega smučarskega tedna, ki ga Korošci prirejajo že desetlet po vojni in so si zato nabrali veliko izkušenj. Letošnji teden, ki bo trajal od 31. januarja do 8. februarja ima kot vedno namen pritegniti čimširši krog smučarjev v ta del Slovenije, kjer bi preizkusili svoje sposobnosti. Seveda skrbijo v Črni tudi za zimsko športne objekte, saj bo na večji 70 metrski skakalnici letos ce-

Za dober uspeh naših tekmovalcev zaslužena priznanja

Foto: Janko Rozman, Bohinj

Ažman Stanko

Ekскурzija DIT triglavske sekcije

Ekскурzijo je organiziral odbor društva v mesecu decembru lanskega leta. Iz našega podjetja so se ekскурzije udeležili: inženir lesne stroke, štirje tehniki lesne stroke, gozdarski tehni in 2 industrijska obratovodja. Namen ekскурzije je bil ogled nekaterih obratov in krajev v Sloveniji in Hrvaški. Ekскурzije se je udeležilo 30 članov. Dobil smo »Kompasov« avtobus in njihovega vodiča. Poleg članov sekcije iz LIP Bled so se ekскурzije udeležili še člani Gozdnega gospodarstva Bled - občinski gozdarji, člani iz Lesno industrijskega podjetja »Jelka« in Tovarne športnega orodja »Elan«.

Odpeljali smo se v petek popoldan. Prvi dan smo obiskali Tovarno vezanih plošč v Straži pri Novem mestu. Tovarna, zgrajena v zelo kratkem času, je moderno opremljena in je še v razvoju.

Po ogledu tovarne smo se odpeljali proti Zagrebu, kjer smo ostali preko noči. Drugi dan smo se odpeljali proti Karlovcu in tam obiskali Tovarno tračnih in krožnih žag »Kordun«. Tovarna je stara, vsaj tisti del, kjer izdelujejo jarmeniške, krožne in druge tračne žage. Proizvodnja je primitivna, stroji so stari in prostori neprimerni.

Iz Karlovca smo se odpeljali proti Reki in si ogledali velike plovne objekte - noč smo prespa-

li v Sušaku, zjutraj pa smo se odpeljali proti Puli. V Puli smo si ogledali amfiteater in mesto.

Voznja ob obali - ob lepem sončnem vremenu - nato še večerja v Portorožu in drugi dan odhod proti Cerknici, kjer smo ogledali Tovarno »Brest«, predvsem novi del obrata. Lepa delovna dvorana in dosti zanimivega, zlasti za lesno-industrijske delavce. Iz Cerknice smo se odpeljali preko Ljubljane, kjer smo imeli še kratek postanek.

Ekскурzija je bila zelo dobro organizirana. Za hrano in stanovanje je poskrbel naš vodič. Tudi disciplina udeležencev je bila zelo dobra.

Kakšen naj bo vodja?

Profesor dr. Peter F. Drucker nam tako odgovarja:

To, kar modernega vodjo posebno odlikuje, je iniciativa, aktivni duh in ustvarjalnost. Moderni vodja ne sme dovoliti, da se pred njim pojavijo dogodki tako nerodno, da jih mora on sam s svojimi ljudmi obiti. On mora ustvariti prilike, ne pa da mu prilike narekujejo dejanja. Vodja mora predvsem ustvariti tržišče.

V časih »taksiranja« Jože, ki mu je bila glava skoraj gola, se je skrbno česal.

Pri sosedni mizi reče Janez svojemu sosedu: »Ali vidiš Jožeta, zopet dela taksacijo!«

OČE: Ker si tako prebrisan, Tonček, pa mi povej, zakaj ima žepna ura zgoraj steklen pokrovček?

TONČEK: Zato, da kazalci ne raztrgajo žepa.

ZA RAZVEDRILLO

Ko so pri nas zbirali ljudi za srednjo Tehniško šolo na Bledu, je naš šofer potožil: »Vsi gredo labko naprej, le jaz ne morem.« Pa mu reče Lojze: »Saj greš vedno naprej, kaj pa še hočeš?«

Nekaj pripomb pri izbiri naslova našega lista:

Med drugimi je bil predlog Lipa ali Lipovec, ker pa smo hoteli dati listu naslov, da bo že z naslovom povedana dejavnost našega podjetja, je nekdo pripomnil, naj bi se naslov glasil: Lipa, Lipovec, Lipov list, Lipova veja, Lipova grča, Lipov štor.

Ker stoji »uprava našega podjetja v kraju, ki se imenuje Boben, je bilo tudi predlagano, da bi se list imenoval »Glas bobna«.

V bojazni, da ne bo sodelavcev za naslednjo številko, naj bi se list imenoval »Izhajal je eno samo jesene«.

V časih »taksiranja« Jože, ki mu je bila glava skoraj gola, se je skrbno česal.

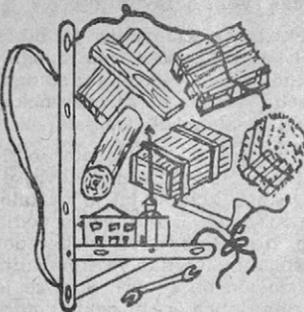
Pri sosedni mizi reče Janez svojemu sosedu: »Ali vidiš Jožeta, zopet dela taksacijo!«

OČE: Ker si tako prebrisan, Tonček, pa mi povej, zakaj ima žepna ura zgoraj steklen pokrovček?

TONČEK: Zato, da kazalci ne raztrgajo žepa.

»SVEŽA« TELETINA

Gost v restavraciji nekaj časa sumljivo ogleduje in voha teležjo pečenko, s katero so mu postregli, nato pa vpraša natakarja: »Koliko časa ste že imeli to meso v hladilniku?« Natakar pa mu zapužno prišepeta na uho: »Oprostite, tega bi vam pa ne mogel povedati, ker sem šele teden dni tu v službi.«

I.

Naj nobeden ne zameri, čeprav bom jaz med vam', ker sem le preprost bodičar, zmerom bom na zadn' stran'.

II.

Vse slabosti bom prenašal in jih v svojo torbo djal, skromno vse napisal in v naš »cajtng« djal.

III.

Vse obrate bom omedel, in tud' na Bled se bom podal, direkcijo bom prebelil, na Gorjan', Rečic' bom tud' kaj v torbo djal.

IV.

Zato s korajžo in tud' zares, da dopolnjen bo Triglavsk' les, novic bo še obilo nam vsem v razvedrilo.

Zadnjič, ko je bilo precej mrzlo, sem vstopil v portirnico, da se malo pogrejem. Imeli so bolj mrzlo peč, zato sem jo rajši stopil v žago. Tukaj sem imel na prvi pogled dosti dela. Najprej sem Tončlno in Čufro poštimal klobuke in jima zaznamoval, kateri del klobuka se nosi spredaj. Zelel sem imeti z njima debato, pa sta se mi le smejala in mi pripovedovala, da verujeta le v svetega Hrabroslava. Na prvi pogled sem mislil, da sta to dva Pavlihova dvojčka, ker sta oba enaka. Obenem sem pa tudi dal Lavriču eno tableto proti nervozi in mu podaril igro Človek ne jezi se. Nato sem stopil na premični tir, da se

Kaj se je pripetilo našima zastopnikoma, ki sta zastopala naše podjetje na Gradbeniškem sejmu v Beogradu.

Eden od njiju išče slovenski časopis: Molim, gospodine, imate koje slovenačke novine?

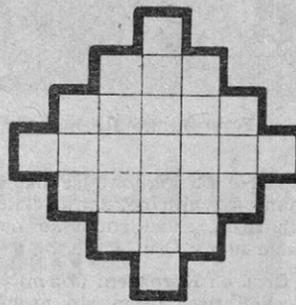
Dobil je takle odgovor: E, molim izvinite, baš sada nemam ništa, a u jedanaest sati dolazi »Die Welt«.

-and-

REBUS

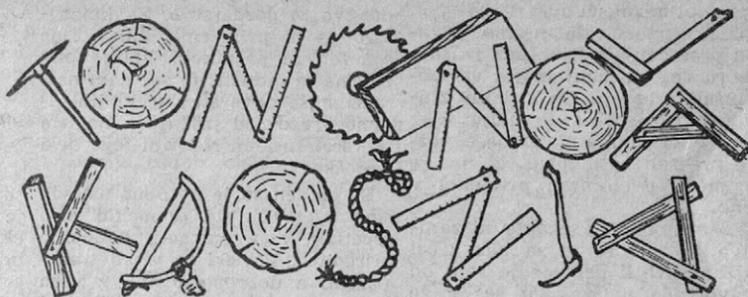
t i t i
A N

MAGIČNI LIK

Besede veljajo navpično in vodoravno:

1. soglasnik, 2. stena, pregrada, 3. spet, 4. lesno industrijski obrat v Sloveniji, 5. grška črka, 6. tuje žensko ime, 7. soglasnik.

malo peljem. Radi bi bil stopil v zabojarno, pa je bilo preveč lepih deklic pred vrati. Pa drugič kaj več! Vas pozdravlja Vaš Toncl

VOŠČILO VSEM OBRATOM

I.

Vseeno bi Vam voščil, čeprav je že po novem let, da bi srečno ga prebili prej ko bi šli na drug planet.

II.

Koj v portirnici bi voščil srečo vso po novem let, da bi sonce jih ogrelo ne bi bilo treba kurit' peč.

III.

Dosti hlodov, naj bi bilo ne tako, kot decembrov čas, da bi za delom se lovili, ker je bil zanič dovoz.

IV.

V žagi je pa glavno, ker tu se žaga ves produkt, ker gre za desko ravno in kratice naj bo cel kup.

V.

Tud' strojnica je zala voščil tukaj bi jim tud', ker toplota zdaj je draga: in debate velik kup.

VI.

Tud' sredice bi omenil bi zadovoljstvo jim dar'val, ker ves drobiž se tukaj žaga in spravlja v denar.

POSETNIKA

G. BREZA

Ob pravilni rešitvi ti posetnica pove, od kod je ta mož doma.

BESEDNA UGANKA

Iz pet črk se setoji beseda in ima to posebnost, da se ti nič ne spremeni,

če odspredej bereš jo ali če odzadaj črke ji premetriš reč lesena je, na kmetih jo rabiš in ko pri delu kmet jo rabi spet, glasno poje ter odmeva v svet, naznanjajoč, da je prišel na deželo čas vesel, ko se z mize prek potreb spet smejal bo beli hleb. Reč je tudi v mestih znana, toda tu imenovana ja le takrat, kadar kdo zmerja ali psuje z njo.

Un

REŠITEV UGANK IZ PRVE ŠTEVILKE

1. Rešitev številčne izpolnjevanke:

a. želod, b. jetra, c. krilo, d. doliv, e. zvest, f. opori, g. prijé, h. desni, i. stenj, j. munja.

Zelja našega lista: LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE VAM ZELI PRIJETNO RAZVEDRILLO.

2. Rešitev zlogovnice:

1. drajna, 2. oglišče, 3. kronist, 4. Loren, 5. eliminiran, 6. rokav, 7. lajnar, 8. Ilija, 9. pajki, 10. Alcazar, 11. cvrček, 12. vrček, 13. elaborat, 14. terek, 15. Emil.

DOKLER LIPA CVETE, JI NE MANJKA ČEBEL.

3. Rešitev vretena:

1. e, 2. re, 3. res, 4. resa, 5. Reska, 6. smreka, 7. sekam, 8. kase, 9. kes, 10. se, 11. s.

4. Rešitev rebusa:

ZABOJARNA

Sposobnost vodenja

Ljudje, navdušeni za delo, dajejo tudi pri slabših možnostih boljše rezultate od tistih, ki delajo brez volje

Resnica je, da imajo ljudje, ki so navdušeni za neko delo, tudi pri slabših možnostih boljše rezultate od tistih, ki opravljajo delo brez volje, pa tudi, če imajo najboljše možnosti. Ta razlika se močneje opazi, če gre za skupino ljudi. Ko doseže neko podjetje najboljšo kombinacijo delovnih mest in ljudi, ki so res navdušeni za določeno delo, tedaj je docela rešen problem delovne učinkovitosti.

To moremo primerjati s stanjem v vojni: vojaški strokovnjaki so opazili, da je razlika med odličnimi in povprečnimi četami - ker so ene in druge dobile enako izobrazbo - po navadi to, kar imenujemo moralo.

Kadar bodo ljudje ponosni na svojo nalogo in skupino, kateri pripadajo, bodo tudi boljše delavci.

Kaj moramo storiti, da se taka skupinska morala razvije v podjetju?

Predvsem si je treba prizadevati, da na delovna mesta pridejo ljudje, katerih talenti in značaji najboljše ustrezajo dolžnostim in nalogam, ki se tu pojavljajo. Danes je v tem pogledu položaj še slabši, ker se mnogi ljudje na svojih delovnih mestih počutijo »kakor ribe na suhem«. Rezultat takega stanja je nepotrebno zmanjševanje delovne zmožnosti.

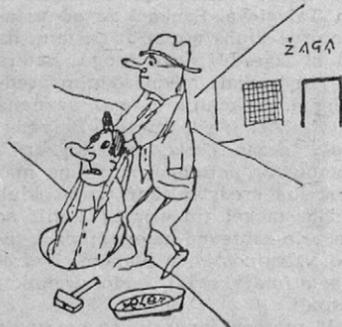
Delo ne sme biti preveč poenostavljeno, da ne bi postalo monotono in utrujajoče. Vendar tudi specializacija lahko zmanjšuje zanimanje za delo in tudi moralo delavca, čeprav napreduje učinkovitost dela.

Človek bi moral biti do neke mere ponosen na to, kar dela, ker ima delo, za katerega delavec meni, da ni pomembno in koristno,

za posledico, da je delavec z njim nezadovoljen, pri čemer se tudi zmanjšuje njegova delovna zmožljivost.

Najboljši rezultati se dosežejo tedaj, kadar terja organizacija dela, da uporablja delavce lastne sposobnosti in da dela po svojih mislih. V mnogih podjetjih na žalost pogosto ovirajo iniciativo posameznika. Kolikor se da, je treba delovno mesto tako planirati, da dobimo od posameznika maksimum njegovih zmožnosti. Pogosto opažajo posameznikove zmožnosti samo v izjemnih primerih, čeprav so dejansko večje, kakor to po navadi mislimo. To pomeni, da je potrebno nekakšno »izzivanje«, čeprav bi se mu morali izogibati.

Izvleček iz »The Art in Scientific Management«, »Advanced Management« USA, 5/57

Nehaj me že vleči ven, saj nisem padel v luknjo, ampak čistim kanalizacijo.

LIPOVI RIBIČI

Po daljši in proti koncu že precej vroči debati o športnih ribičih je Francelj vprašal Ivana: No, kakšnih rib se mišliš, da naši ribiči največ pojedjo? Ivan pa mu hitro zabrusi: »Konzerviranih.«

»TRIGLAVSKI LES«, glasilo delavnega kolektiva LIP Bled - Izdaja: LIP Bled - Odgovorni: glavni urednik Franc Mencinger - Uredniški odbor: Vera Svetina, Andrej Trojar, ing. Alojz Vovnik, Štefan Pangeršič, Janez Urankar, Stanko Ažman, Vukašin Kilibarda, Ferdo Tolar, Helena Rotman in Janez Stare - Tehnični urednik: Franc Bajt - Tel. 954-15 Tisk: CP »Gorenjski tisk« v Kranju